

जनकपुर टुडेको सम्पर्क नं. ९८५४०२६०२५, ९८०१६२६०२६, ०४१-५९११०१ विज्ञापनको लागि मात्र jtodayad@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बिक्री हुने

जनकपुर टुडे

मधेश प्रदेशमा ६० प्रतिशत बढी मतदान

सत्तारूढ गठबन्धनको अग्रता, राउत पछाडिने

दुई समाचारदाता जनकपुरधाम । प्रतिनिधी र प्रदेश सभाको आइतवार सम्पन्न मतदानमा मधेश प्रदेशमा ६२ प्रतिशत भन्दा बढी मतदान भएको निर्वाचन कार्यालय मधेश प्रदेशले जनाएको छ । मतदानको क्रममा रौतहट र सिरहा जिल्लामा मतदान स्थललाई सुरक्षित राख्न प्रहरीले ७ राउण्ड हवाईफायर गरेको मधेश प्रदेश प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ । मतदानको क्रममा केही केन्द्रमा समान्य विवाद भएर मतदान स्थगित भएपनि तुरुन्तै समस्या समाधानगरी मतदान सुचारु गरिएको निर्वाचन कार्यालयले जनाएको छ । मधेश प्रदेशका ८ वटै जिल्लामा ६२ प्रतिशत भन्दा बढी मतदान भएको मतपेटिकाहरू मतगणना स्थलमा पुऱ्याइएको मधेश प्रदेश निर्वाचन कार्यालय जनकपुरधामले जनाएको छ । पर्सिका जिल्ला निर्वाचन अधिकृत विनोद पोखरेलले जनाए अनुसार ६९ प्रतिशत मतदान भएको छ । मतदानको क्रममा कुनै प्रकारको अव्यवस्था नदेखिएको उनले बताए । पर्सिको १ मा जसपाका प्रदीप यादव जित्ने बताइएपनि सो क्षेत्रमा प्रदेशका उम्मेदवार मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतको अवस्था कमजोर रहेको अनुमान गरिएको छ । क्षेत्र नम्बर २ र ३ मा काँग्रेस र ४ मा एमालेको पक्षमा जान सक्ने अनुमान गरिएको छ । त्यसैगरी बारा जिल्लामा ६६ दशमलव ८६ प्रतिशत मतदान भएको निर्वाचन

अधिकारी सरोज चौधरीले जनाए । समग्रमा मतदान शान्तिपूर्ण ढंगले सम्पन्न भएको बताए । क्षेत्र नम्बर १ मा उमाकान्त चौधरी, २ मा स्वतन्त्र उम्मेदवार राजेश यादव, ३ मा जसपाका रामबाबु र ४ मा एमालेका उम्मेदवारको पक्षमा जनमत भएको अनुमान गरिएको छ । रौतहटमा भने ६५ प्रतिशत भन्दा बढी मतदान भएको निर्वाचन अधिकारी छोटेलाल दासले बताए । रौतहट जिल्लाको गरुडा नगरपालिका र गुजरा नगरपालिकामा सुरक्षाकर्मीहरूले हवाई फायर गरेका थिए । जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटका अनुसार मतदान केन्द्र बाहिर विवादगरी मतदान स्थलमा प्रवेश गर्न खोज्ने भीडलाई रोक्न गुजरामा हवाईफायर गरिएको थियो । दुई स्थानमा बाहिर तनाव देखिए पनि मतदानमा कुनै बाधा नभएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ । नेकपा एसका अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल क्षेत्र नम्बर १ बाट र स्वतन्त्र उम्मेदवार प्रभु साह क्षेत्र नम्बर ३ बाट जित्न सक्ने संभावना छ । त्यसैगरी सर्लाहीमा ६२ प्रतिशत मतदान भएको निर्वाचन अधिकारी दिवाकर भुजेलले बताए । गत राती गोली चलेको सर्लाही जिल्लामा आइतवार मतदान शान्तिपूर्ण रुपमा सम्पन्न भएको बताइएको छ । भुजेलका अनुसार मतदानको क्रममा कुनै प्रकारको विवाद भएन । राती सम्म सबै मतपेटिकाहरूलाई मतगणना स्थलमा

पुऱ्याइसकिएको उनले जनाए । क्षेत्र नम्बर २ मा माओवादीका महेन्द्र यादव र ४ मा स्वतन्त्र उम्मेदवार अमरेश सिंहले बाजी मारे संभावना छ । महोत्तरी जिल्लामा ६२ दशमलव ६४ प्रतिशत मत खसेको निर्वाचन कार्यालय महोत्तरीका प्रमुख निर्वाचन अधिकारी सुबोध कुमार महतोले जनाए । महोत्तरीमा अपेक्षाकृत मतदान शान्तिपूर्ण ढंगले सम्पन्न भएको उनले बताए । महोत्तरीको क्षेत्र नम्बर २ मा शरतसिंह, ३ मा महेन्द्र ठाकुर र १ मा लक्ष्मी महतो एमालेले जीत हात पार्न सक्ने बताइएको छ । त्यसैगरी धनुषामा ६२ प्रतिशत मतदान भएको जिल्ला निर्वाचन अधिकृत श्रीधर पन्थीले बताए । कमलानगर पालिकामा मतदानको क्रममा विवाद भएपछि केहि बेर मतदान अवरुद्ध भएको थियो । तर सहमतिपछि मतदान शान्तिपूर्ण रुपमा सम्पन्न भएको उनले बताए । धनुषाको ३ मा जुली महतो र ४ मा नेपाली काँग्रेसका महेन्द्र यादवको जित्ने पक्का रहेको छ । १ र २ मा स्थिति अझै स्पष्ट भइसकेको छैन । त्यस्तै सप्तरीका निर्वाचन अधिकृत रमेश कुमार जोशीका अनुसार ६२ प्रतिशत मत खसेको छ । सप्तरी जिल्लाको सहरि भन्दा ग्रामिण भेगमा मतदानको प्रतिशत उच्च रहेको उनले बताए । सिरहामा भने ६६ दशमलव ६७ प्रतिशत मत खसेको जिल्ला निर्वाचन अधिकृत

ईन्दिरा यादवले बताइन् । सिरहाको कर्जन्हा बाहेक अन्य सबै मतदान केन्द्रमा शान्तिपूर्ण मत खसेको उनले बताइन् । सिरहाको क्षेत्र नम्बर २ मा जसपाका राजकिशोर यादवको जित निश्चित रहेको छ । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) का अध्यक्ष उपेन्द्र यादव र जनमत पार्टीका अध्यक्ष सीके राउतको भविष्य निर्धारण हुने सप्तरी जिल्लामा बजार क्षेत्रको भन्दा ग्रामिण भेगमा नै बढी मतदान भएको बताइएको छ । मतदान सम्पन्न भएपछिको आकलन अनुसार सप्तरी २ मा जनमतका अध्यक्ष सीके राउत भन्दा जसपा अध्यक्ष यादवको स्थिति बलियो रहेको छ । मधेश प्रदेशमा जम्मा ३३ लाख ८६ हजार ६२८ मतदाता रहेका छन् । प्रदेशका ३२ प्रतिनिधिसभा तथा ६४ प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रका लागि मंसिर ४ गते हुन लागेको निर्वाचनमा १८ लाख २७ हजार ८ सय ५४ पुरुष, १५ लाख ५८ हजार ७४ महिला र ७० जना अन्य मतदाता छन् । ३२ प्रतिनिधि सभा र ६४ प्रदेश सभा सदस्यका लागि मधेश प्रदेशमा मतदान भएको हो । मधेश प्रदेशभरी निर्वाचनलाई लक्षित गरेर ३३ हजार ८ सय ८० जना कर्मचारी खटाइएको निर्वाचन कार्यालय मधेश प्रदेशले जनाएको छ । प्रदेशमा २ हजार १ सय ५६ मतदान स्थल र ४ हजार २ सय ३५ मतदान केन्द्र निर्धारण गरिएको थियो ।

मर्ना खुल्यो । मर्ना खुल्यो !!

प्राविधिक शिक्षा भविष्यको सुरक्षा

CTEVT बाट सम्बन्धन प्राप्त तथा विश्वविद्यालयहरूबाट समकक्षता प्राप्त यस नेपाल डेण्टल हस्पिटल एण्ड टेक्निकल रिसर्च इन्स्टिट्यूट प्रा.लि. जनकपुरधाममा शैक्षिक सत्र २०७६/०८० मा पि.सी.एल. इन डेन्टल साइन्स (डेन्टल हाइजिनिस्ट) ३ वर्षे कोर्षमा मर्ना खुल्यो ।

- विशेषताहरू :**
1. नेपाल सरकारको विभिन्न स्वास्थ्य संस्थामा काम गर्न एवं लोक सेवा आयोगको परीक्षामा सामेल हुन पाइने ।
  2. स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद्ले तोकेको कार्य क्षेत्र भित्र रही डेण्टल क्लिनिक/अस्पताल संचालन वा काम गर्न सकिने ।
  3. CDS-DH अध्ययन पश्चात स्नातक तहको अन्य विषयमा अध्ययन गर्न पाउनुको साथै नेपालमै Bachelor in Dental Sugery (BDS)/MBBS पढ्न पाइने (+2 Science को समकक्षता)

विस्तृत जानकारीका लागि **NEPAL DENTAL HOSPITAL & TECHNICAL RESEARCH INSTITUTE (P.) Ltd.** Janakpurdhm - 7, Dhanusha (अभ्यर्था चौक देखि परिक्रमा सडक जाने बाटोमा, जनकपुर टुना सेक्टर हा स्पिटल देखी १०० मी. अन्दाडि) Contact No. :- 9844022464, 9817686279, 9804871851

डेङ्गी भाइरसको संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

सुरक्षित रहौं रोकथाम गरौं नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुटेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भौँडामा पनि यो लामखुटेले फुल पाईन्छ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ ।

डेङ्गीका मुख्य लक्षणहरू

- उच्च ज्वरो आउनु
- जोर्नी र मांशपेशीहरू बेस्सरी दुख्नु
- आँखाको गेडी दुख्नु
- बेस्सरी टाउको दुख्नु
- शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु
- वाकवाकी लाग्नु वा वान्ता हुनु

डेङ्गीका लक्षणहरू देखिएमा के गर्ने ?

- स्वास्थ्य संस्थामा गई चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिने ।
- घरमै बसेर उपचार गर्ने सल्लाह दिएमा ज्वरो घटाउनका लागि र जीउ दुखेको कम गर्नको लागि प्यारासिटामोल बाहेक बुफिन र एस्पिन जस्ता अन्य औषधीको सेवन नगर्ने ।
- अस्पताल भर्ना हुन सल्लाह दिएमा तुरुन्त भर्ना हुने ।

(*चिकित्सकको सल्लाह नलिईकन कुनै पनि औषधी सेवन नगर्ने)

लामखुटेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाँउहरू र पानी राख्ने भाडाँहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुटेको फुल नष्ट गरौं ।

मिर्चैया नगरपालिका
मिर्चैया, सिरहा, मधेश प्रदेश

डेङ्गी भाइरसको संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

सुरक्षित रहौं रोकथाम गरौं नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुटेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भौँडामा पनि यो लामखुटेले फुल पाईन्छ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ ।

डेङ्गीबाट बच्ने उपायहरू

एडिज जातको लामखुटेले दिनको समयमा टोकछ । त्यसमाथि पनि बिहान र साँझको समयमा टोकने सम्भावना बढी भएकोले सो समयमा थप सचेत हुने ।

आफ्नो घर वरिपरि, कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाँउहरूमा पानी जम्न नदिने । पानी राख्ने भाँडालाई लामखुटे नछिर्ने गरि रात्रि छोपेर राख्ने ।

दिउँसो पनि लामखुटे भगाउने धूप बाले र लामखुटेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाउने ।

घरको झ्याल ढोकामा लामखुटे नछिर्ने जाली हाल्ने ।

बिहान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला भुल लगाएर मात्र सुत्ने ।

पूरै शरिर ढाक्ने लुगा लगाउने ।

लामखुटेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाँउहरू र पानी राख्ने भाडाँहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुटेको फुल नष्ट गरौं ।

रामगोपालपुर नगरपालिका
रामगोपालपुर, महोत्तरी, मधेश प्रदेश

शान्तिपूर्ण रूपमा निर्वाचन सम्पन्न भएकोमा सबैलाई धन्यवाद : प्रम देउवा

बाजुरामा गोली लागेर एकको मृत्यु, तीन घाइते

स्थानीय तहको निर्वाचनभन्दा कम मतदान

काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्यको निर्वाचन शान्तिपूर्ण एवं भयरहित वातावरणमा निष्पक्ष, धार्मिकरहित र उत्साहपूर्ण रूपमा सम्पन्न भएकोमा पार्टीका तर्फबाट सबैलाई धन्यवाद दिनुभएको छ ।

सभापति देउवाले प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्यका लागि आज सम्पन्न मतदानमा देशभर अत्यन्त उत्साहपूर्ण रूपमा मतदान भएको उल्लेख गर्नुभएको छ । संविधानसभाबाट संविधान जारी भएपछिका दिनमा संविधानको रक्षा र लोकतान्त्रिक पद्धतिको विकासका लागि आम नेपालीले जिम्मेवारीपूर्वक आफ्ना भूमिका निर्वाह गर्दै आएका छन् ।

यो आम निर्वाचनमा नेपाली जनताले आफ्नो नागरिक अधिकारको प्रयोग गरिरहेका दशकौंदेखिको लोकतन्त्रप्रतिको साधना र समर्पण फेरि एकपटक उजागर भएको सभापति देउवाले बताउनुभएको पार्टीका मुख्यसचिव कृष्णप्रसाद पौडेलले आज जारी गर्नुभएको विज्ञापितमा उल्लेख छ । मतदानमा भएको यो उत्साहपूर्ण सहभागिताले नेपाली नागरिकका मनमा रहेको लोकतन्त्रप्रतिको आग्राह र अविचलित आस्था अभिव्यक्त भएको सभापति देउवाको भनाइ छ ।

आवधिक निर्वाचन लोकतन्त्रको अनिवार्य शर्त भएको उल्लेख गर्दै कांग्रेसले निर्वाचनबाट आउने परिणामले मुलुकलाई स्वाधीन, स्वाभिमान र समुन्नत बनाउँदै लोकतान्त्रिक संस्कार र संस्कृतिमा आधारित समतामूलक समाज निर्माणमा

सहयोग गर्नेछ भन्ने विश्वास पनि प्रधानमन्त्रीसमेत रहनुभएका सभापति देउवाले लिनुभएको छ । निर्वाचनमा अत्यन्त उत्साह, संयम र धैर्यका साथ सरिक भई अमूल्य मत खसाल्ने सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा

मत खसाल्नुभएकोमा सरकार र राजनीतिक दललाई थप प्रेरणा दिएको कांग्रेसको भनाइ छ । निर्वाचनले सही लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई सुदृढ र संस्थागत गर्न ठूलो योगदान पुऱ्याएको छ ।

महेन्द्रनगर । बाजुरामा सुरक्षाकर्मीको गोली लागेर एकजनाको मृत्यु हुनाका साथै तीनजना गम्भीर घाइते भएका छन् । बाजुराको त्रिवेणी नगरपालिकाका नगरप्रमुख कर्णबहादुर थापाका अनुसार त्रिवेणी नगरपालिका-७ स्थित चाँदपुरी आधार भूत विद्यालयमा रहेको मतदान केन्द्रमा प्रहरी र स्थानीयवासीबीच भडप हुँदा गोली लागेर स्थानीय सञ्जीव ऐडीको घटनास्थलमै मृत्यु भएको हो ।

तुडे समाचारदाता जनकपुरधाम । धनुषामा जिल्लामा गत स्थानीय तहको निर्वाचन भन्दा भण्डै १४ प्रतिशत कम मत खसेको छ । गत स्थानीय तहको निर्वाचनमा धनुषामा ७६ प्रतिशत मत खसेकोमा यस प्रतिनिधि र प्रदेशसभाको निर्वाचनमा करिब ६२ प्रतिशत मात्रै मत खसेको बताइएको छ । धनुषामा प्रमुख निर्वाचन अधिकृत ब्रजेश प्याकुलले यो निर्वाचनमा करिब ६२ प्रतिशत मात्रै मत खसेको बताए । उनले चारवटै निर्वाचन क्षेत्रमा प्रतिनिधि तथा प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचनको मतदान शान्तिपूर्ण वातावरणमा सम्पन्न भएको बताए । जिल्लाको ३२२ वटा मतदान स्थलका ६०५ मतदान केन्द्रमार्फत

मतदान भएको छ । धनुषामा २ लाख ५२ हजार ९१५ पुरुष, २ लाख २१ हजार ६६५ महिला र अन्य ७ गरी कुल ४ लाख ७४ हजार ५८७ मतदाता रहेका छन् ।

निर्वाचनलाई भयरहित र शान्तिपूर्ण वातावरणमा चुनाव सम्पन्न गराउन ६ जिल्ला भरिमा ६ हजार सुरक्षाकर्मी परिचालन गरिएको थियो ।

प्रधानमन्त्रीद्वारा मतदान

डडेल्धुरा । प्रधानमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले गुहजिल्ला डडेल्धुरामा मतदान गर्नुभएको छ । उहाँले गन्यापथु गार्डपालिका-१ स्थित अम्ब्राम मावि स्वाखोला मतदान केन्द्रमा आइतवार बिहान मतदान गर्नुभएको हो । प्रधानमन्त्री देउवाले सोही मतदान केन्द्रमा रहेको विद्यालयमा अध्यक्षन गनुभएको थियो । नेपाली कांग्रेसका तर्फबाट

डडेल्धुरामा प्रतिनिधिसभा सदस्यका उम्मेदवार समेत रहनुभएका देवा निर्वाचनअधि दुई पटक डडेल्धुरासहित सुदूरपश्चिमका विभिन्न जिल्लामा चुनावीसभासमा सहभागी हुनुभएको थियो ।

विसं २०४८ बाट डडेल्धुरामा निरन्तर निर्वाचन जिदै आउनुभएका प्रधानमन्त्री देउवाले अहिले सातौं पटक प्रतिनिधिसभा सदस्यका लागि उम्मेदवार हुनुहुन्छ ।

बाजुराको सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी लोकेन्द्र विष्टले बाजुरामा मतदान स्थान तथा त्रिवेणी नगरपालिकामा भएको घटनासम्बन्धमा जानकारी लिने कार्य भइरहेको बताउनुभयो । रासस

उहाँका अनुसार सुरक्षाकर्मीको गोली लागेर स्थानीय परशुराम पाण्ड्याय, खड्क ऐडी र प्रेम थापा गम्भीर घाइते भएका छन् । बाजुरा सदरमुकाम मार्तडीस्थित बडिमालिका-९ कालिका मावि मतदानस्थलमा समेत प्रहरीले हवाई फायर गरेको थियो । सो ठाउँमा नेपाली कांग्रेस र नेकपा (एमाले)का कार्यकर्ताबीच भडप भएको थियो ।

महोत्तरीमा ६१ प्रतिशत मतदान

तुडे समाचारदाता जलेश्वर । महोत्तरीमा शान्तिपूर्ण मतदान सकिएको छ । मतदान समाप्त पछिको प्रारम्भिक जानकारी अनुसार ६० प्रतिशत भन्दा बढी मतदान भएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत हेम बहादुर

धनुषामा जम्मा ६२ प्रतिशत मतदान

तुडे समाचारदाता जनकपुरधाम । धनुषामा जम्मा ६२ प्रतिशत मत खसेको छ । जिल्लाको चारवटै निर्वाचन क्षेत्रमा आइतबार बिहान ७ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म भएको निर्वाचनमा ६२ प्रतिशत मतदाताले मतदान गरेका छन् । धनुषामा मुख्य निर्वाचन अधिकृत ब्रजेश प्याकुलले जिल्लाको चारवटै निर्वाचन क्षेत्र मिलाएर ६२ प्रतिशतसम्म मतदान भएको जानकारी दिए । उनले जिल्लाभरिमा शान्तिपूर्ण र व्यवस्थित रूपमा मतदान भएको छ, हामीले सुरक्षा व्यवस्था कडा बनाएका थियौं । जिल्लाको ३२३ मतदानस्थलका ६०६ मतदान केन्द्रमार्फत बिहान ७ बजेदेखि ५ बजेसम्म शान्तिपूर्ण रूपमा मतदान सम्पन्न भएको छ । यस जिल्लामा २ लाख ५२ हजार ९१५ पुरुष, २ लाख २१ हजार ६६५ महिला र अन्य ७ गरी कुल ४ लाख ७४ हजार ५८७ मतदाता रहेका छन् । जिल्लामा अतिस्वेदशाली १९४, स्वेदनशाली १११ र १७ वटा सामान्य मतदानस्थल रहेका छन् । प्रतिनिधिसभातर्फ धनुषाको निर्वाचन क्षेत्र नम्बर-१ मा २५, क्षेत्र नम्बर-२ मा १६, क्षेत्र नम्बर-३ मा ३१ र क्षेत्र नम्बर-४ मा ३१ जना उम्मेदवार छन् भने प्रदेशसभा १ को (क) मा १४, (ख) मा १४ र २ को (क) मा १४ तथा (ख) मा १७ जना उम्मेदवार छन् । त्यस्तै, ३ को (क) मा २० र (ख) मा २७ तथा ४ को (क) मा १९ र (ख) मा १३ जना उम्मेदवार रहेका छन् ।

जतताका पक्षमा मतदान गर्न बिजुक्छेको आग्रह

भादगाउँ । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेले जनताका पक्षमा मतदान गर्न सबै मतदातामा आग्रह गर्नुभएको छ । भक्तपुर नगरपालिका-५ विद्यार्थी निकेतन माध्यामिक विद्यालय साकोटाको मतदान केन्द्रमा आइतवार मतदानपछि सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै उहाँले सो आग्रह गर्नुभएको हो । अध्यक्ष बिजुक्छेले निर्वाचनका लागि हाल गरिएका दुवै गठबन्धन सत्ता स्वार्थका लागि गरिएको आरोप पनि लगाउनुभयो । नेपाली कांग्रेस नेतृत्वको सत्ता गठबन्धन र एमालेसहित राप्रपाको गठबन्धन एउटै सिक्काका दुई वटा पाटा भएको पनि उहाँको टिप्पणी थियो । भक्तपुरमा प्रतिनिधिसभातर्फ दुई र प्रदेशसभातर्फ चार वटा निर्वाचन क्षेत्र छन् । रासस

पोखरेलले गरे मतदान

दुडे समाचारदाता बर्दिबास । नेकपा माओवादी काेन्द्रकानैतागिरिराजमणिपोखरेलले

काठमाण्डु । निर्वाचन पर्यवेक्षण संस्थाले प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्यको आइतवार भएको निर्वाचन छिटपुट घटनाबाहेक आमरूपमा शान्तिपूर्ण र व्यवस्थितरूपमा सम्पन्न भएको जनाएको छ । मतदानमा अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिकलगायत सबै वर्ग, समुदाय, लिङ्ग र अवस्थाका मतदाताको उत्साहवर्द्धक सहभागिता भएको आम निर्वाचन

महोत्तरीबाट मतदान गरेका छन् । पोखरेलले महोत्तरीको निर्वाचन क्षेत्र नं. १ को बर्दिबास-३ स्थित रजवा जुडेश्वरी प्राथमिक विद्यालयको मतदान केन्द्र पुगेर मतदान गरेका थिए । पोखरेल महोत्तरीको क्षेत्र नम्बर-१ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्य पदका उम्मेदवार छन् ।

पर्साँमा मतदान सम्पन्न

दुडे समाचारदाता पर्सा । पर्साँमा शान्तिपूर्ण रूपमा मतदान सम्पन्न भएको छ । पर्साँमा प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभातर्फको निर्वाचनमा ६९ प्रतिशत मतदान सम्पन्न भएको प्रारम्भिक अनुमान गरीएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत विनोद पोखरेलले जनाएका छन् । निर्वाचन आयोगले

नुसार विहान ७ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म ६९ प्रतिशत मत खसेको

सेनले बताएका छन् । उनले अर्बै तथ्यांक अपडेट भइरहेकोले यकिन तथ्यांक नभए पनि ६० प्रतिशतभन्दा बढी मत खसेको सेनले बताए । जिल्लामा शान्तिपूर्ण मतदान सम्पन्न भएको बताएका छन् ।

प्रारम्भिक अनुमान गरीएको उनले बताए । पोखरेलका अनुसार पर्साँका १६९ मतदान स्थल र ४४१ मतदान केन्द्रको यकिन तथ्यांक आउन समय लाग्ने बताएका छन् । पर्साँमा ४ प्रतिनिधिसभा र ८ प्रदेशसभा सदस्यका लागि भएको मतदानमा प्रतिनिधिसभा सदस्यतर्फ ५३ र प्रदेशसभातर्फ १ सय ८ जना उम्मेदवार छन् ।

निर्वाचन आमरूपमा शान्तिपूर्ण र व्यवस्थित रहयो : पर्यवेक्षण संस्था

काठमाण्डु । निर्वाचन पर्यवेक्षण समिति नेपाल (जियोक) ले जानकारी दिएको छ । निर्वाचन शान्तिपूर्ण हुनुमा दल, उम्मेदवार र मतदाताको व्यवहार संयमित, सहयोगात्मक र शान्त भएको पाइएको संस्थाका महासचिव कृष्णमान प्रधानले बताउनुभयो । बिहान प्रारम्भिक चरणमा मतदाताको पातलो उपस्थिति देखिए पनि दिउँसो मतदाताको चाप र उपस्थितिमा सुधार आएको थियो । उक्त संस्थाले मृतुकका ३६

जिल्लाको दुई सय ५० पालिकामा राष्ट्रियस्तरका ३०, जिल्लास्तरका ३६ र स्थानीय तहका दुई सय ८४ पर्यवेक्षण खटाएको थियो । पूर्व प्रधानन्यायाधीश, पूर्वप्रमुख निर्वाचन आयुक्त र पूर्वमुख्य सचिवसहितको १० विशेष पर्यवेक्षण टोलीले दिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदनका आधारमा संस्थाले निष्कर्ष निकालेको उल्लेख गरेको छ । यसै राष्ट्रिय निर्वाचन

पर्यवेक्षण समिति (नियोक)ले निर्वाचन शान्तिपूर्ण रहे पनि विगतका निर्वाचन जस्तो मतदातामा उत्साह कम रहेको तथा मतदान प्रतिशत पनि घट्न सकेको आकलन गरेको छ । उक्त संस्थाले यस निर्वाचनमा एक हजार आठ सय पर्यवेक्षण खटाएको नियोगका कार्यकारी निर्देशक विकल श्रेष्ठले बताउनुभयो । उक्त संस्थामा रहनुभएका एक पूर्वप्रमुख निर्वाचन आयुक्तसहितको टोलीले निर्वाचनको पर्यवेक्षण गरेको हो । रासस

तपाईंको आज
पण्डित : राम जी

- मेष** : भ्रमण अवसर हुने ।
- बृष** : धन वृद्धि सञ्चय ।
- मिथुन** : शिक्षामा उन्नति ।
- कर्कट** : नयाँ कार्य हुने ।
- सिंह** : पुरस्कार प्राप्त लाभ ।
- कन्या** : बौद्धिक क्षमता ।
- तुला** : पारिवारिक सुख ।
- वृश्चिक** : प्रेम प्रसंग, मित्र सुख ।
- धनु** : सुख सम्पृद्धि हुने ।
- मकर** : अवसर प्राप्त ।
- कुम्भ** : वाद विवादबाट बच्नु ।
- मीन** : प्रतिभा सम्पन्नता ।

राशिफलले जस्तो दिनको संकेत गरेपनि कर्म गर्दा फल राम्रै पाइन्छ ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४९

बाराण यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५९०८३४, ५९०८३५
प्रहरी (हण्टीङ्गलाईन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४९-५९०८९७, ९८०९६६६६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२२५०१, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०९६४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५९०३०१/५९०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३३, ९८५८९३३४
शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङ्गहोम	५२९१९८	वेलकम होटल	९८०९२००६५, ९८०९२००६४
विरेंद्र डेंटल हेल्थ केयर	५२८४३७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
आँखा अस्पताल	५२०३९७	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
रेडियो तुडे (९९ मेगाहर्ज)	९८०९६२६०२६	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
एयर पोर्ट	५९००५८, ५९००५२	विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६
		बाराण यन्त्र (जलेश्वर)	०४४-५२००९७

रत्न सागर मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ५:०० बजे

बिहान पूजा आरती : ८:०० बजे

भोगराज लाने समय : ११:३० बजे

निशुल्क अन क्षेत्र (दिउँसो) : १२:०० बजे

मन्दिर बन्द हुने समय : १२:०० बजे

खुल्ने समय (दिउँसो) : ४:०० बजे

रात्री आरती पूजा हुने समय : ९:३० बजे

रात्री मन्दिर बन्द हुने समय : १०:०० बजे

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे

बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे

बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे

अन्न क्षेत्र : नि:शुल्क भोजन

दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे

सन्ध्या पूजा आरती:साँझ : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे

मंगल आरती : ०७:३० बजे

महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे

दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे

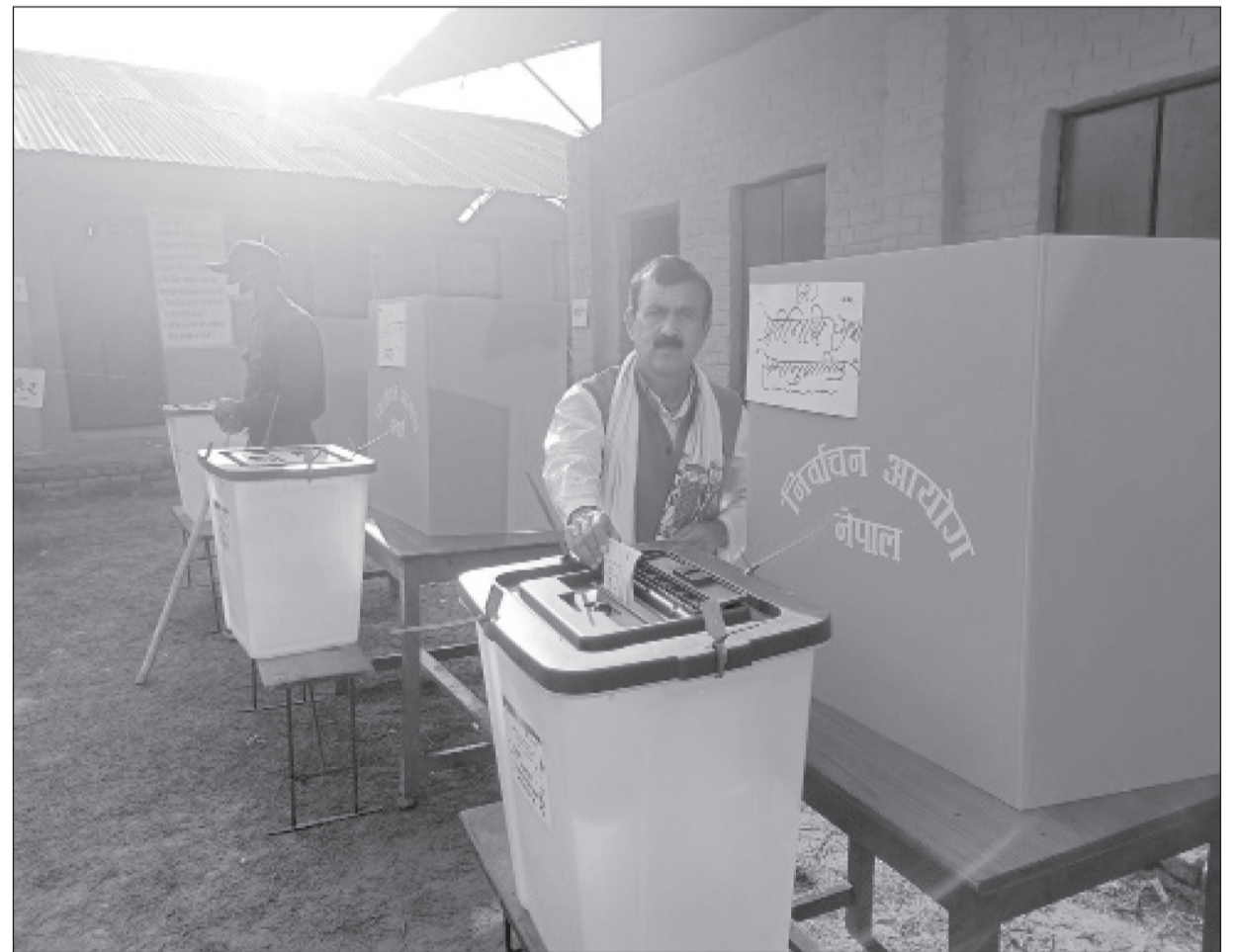
सन्ध्या पूजा आरती साँझ : ०७:०० बजे

रात्रि भोग : ०९:३० बजे

पट बन्द : ०९:१५ बजे

धनुषा सहित मधेश प्रदेशका विभिन्न मतदान केन्द्रमा मतदान गर्दै उम्मेदवार तथा सर्वसाधारणहरु । आइतवार सम्पन्न प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभाको निर्वाचन छिटफुट घटना बाहेक शान्तिपूर्ण सम्पन्न भएको निर्वाचन कार्यालयहरुले जनाएको छ ।

तस्विर : टुडे

मूल्य अभिवृद्धि कर सुधारका क्षेत्रहरु

रम खड्का

अन्यत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्यत्र छैन ॥

सम्पादकीय

समग्रमा मतदान शान्तिपूर्ण

देशमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना भएपछिको दोस्रो आमनिर्वाचनमा केही छिटफुट घटना बाहेक समग्रमा मतदान शान्तिपूर्ण सम्पन्न भएको छ । मतदान भइसकेपछि चुनावको नतिजा २/४ दिनमा आउने छ । चुनावमा प्रमुख रूपमा दुईवटा गठबन्धन प्रतिस्पर्धा गरेका थिए । सत्तारूढ गठबन्धनमा पाँच दल र एमाले गठबन्धन जसपा गठबन्धनबीच भएको प्रतिस्पर्धाको नतिजाका लागि केही दिन कुनै अवस्था छ । तर देशमा कुनै एउटा दलले सरकार बनाउन सक्ने अवस्था समाप्त भइसकेको छ । गठबन्धनमा सिट बाँडफाँट गरी चुनाव लडेका दलहरूको पक्षमा आउने नतिजा पनि गठबन्धनकै सरकार बन्ने किसिमको रहनेछ । देशमा स्थिर सरकार दिन दलहरु यो चुनावमा पनि असफल भएका छन् । हुनत २०७४ सालको चुनावमा तत्कालीन नेकपा एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्रबीच भएको गठबन्धन र तत्पश्चात भएको एकताले नेकपाका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको नेतृत्वमा फण्टे दुई तिहाई बहुमतको सरकार बनेको थियो । तर त्यो सरकारले दुई पटक मध्यावधि चुनावको सिफारिस गरेको थियो । मध्यावधि चुनाव असफल भएपछि नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाको नेतृत्वमा गठन भएको पाँच दलीय गठबन्धनले समयमै निर्वाचन सम्पन्न गराएको छ । सही भन्दा ग्रामीण भेगमा बढी मतदान भएको तथ्यांकबाट देखिन्छ । मधेशका जिल्लाहरूमा ६० प्रतिशत मतदान भएको बताइएको छ । उम्मेदवारहरूले चुनाव प्रचारको क्रममा आचारसंहिताको व्यापक उल्लंघन गरे पनि कडा सुरक्षा व्यवस्थाको कारण मतदानमा गडबडी गर्न सकेनन् । मतदान स्थलको सुरक्षा व्यवस्था अत्यन्त कडा बनाइएको थियो । निर्वाचन आयोगले चुनाव प्रचारको क्रममा आचारसंहितालाई पालना गराउन असफल भए पनि मतदानलाई शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न गराउन सफल भएको छ । हुनत मतदातालाई प्रभावित गर्न उम्मेदवारहरूले नगद, माछा, मासु र मदिराको व्यवस्था गरेका थिए । त्यसलाई पनि नियन्त्रण गर्न आयोगलाई सफलता मिलेन । सवारी साधनको सञ्चालनका लागि पासको व्यवस्था भए पनि एकैजना उम्मेदवारले कुर्याँ सवारी साधन कुटाएका थिए । मतदानको अघिल्लो रातभरि नै मतदाताहरूको घर-घरमा मद्यमांस र नगद पुऱ्याएको कारण आर्थिक अस्थिरता समान्य भएका उम्मेदवारहरू मैदानबाट एकप्रकारले बाहिरिएका थिए । मतदाताहरूलाई प्रभावित गर्न कामलाई नियन्त्रण गर्नु निर्वाचन आयोगका लागि चुनौती थियो । त्यसमा आयोग सफल हुन सकेन । रातभरि नै अनधिकृत रूपमा सवारी साधनहरू कुटेका थिए । सवारी साधनमा माछा, मासु, नगद, मदिरा पर्याप्त रहे पनि चेकजाँच राम्ररी नहुँदा उम्मेदवारहरूको चितरण प्रणाली प्रभावित हुन सकेन । चुनावको परिणामलाई नै प्रभावित गर्नेगरी उम्मेदवारहरूले गरेको अनैतिक कार्यलाई रोक नसकिएको कारण चुनाव महँगो र सर्वसाधारणको पहुँच भन्दा टाढा हुन थालेको छ ।

कम मत खस्नुका यी हुनसक्छन् चार कारण

शिखर घिमिरे

सालमा स्थिर सरकारको परिकल्पना गर्दै बनेको वाम गठबन्धनलाई दुई तिहाई मत दिएर निर्वाचित गरेका नेपालीले सोचेजस्तो नतिजा पाएनन् । नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले बारम्बार संविधान विपरित संसद भंग गरे, उनको पार्टी नेकपा छिन्नाभिन भयो । यसले देशमा थप अस्थिरता ल्यायो । यहीबीचमा विश्वव्यापीमहामारीकोरोनाभइसकेको समयमा पार्टीको नेतृत्वमा वा सरकारको नेतृत्वमा रहेकाहरूले जनतालाई आशावादी काम गरेर देखाएनन्, बरु नयाँ काण्डहरू बाहिर आउँदै गए । पछिल्लो समय नेपालमा आर्थिक अस्थिरता निकै कमजोर भइरहेको छ । तर, राजनीति गर्नेहरूले यसबारे सम्बोधन गर्न सकेका छैनन् । यी यावत् कारणहरूले जनतामा राजनीति वा नेताप्रति वितृष्णा बढेको र निराशा बढ्दै गएको प्रष्ट हुन्छ ।

यो वितृष्णा र निराशाबीच मतदान गर्न आम मानिसहरू मतदान केन्द्रसम्म नपुगेका हुनसक्छन् । दोस्रो कारण हो, दलहरूले उठाएका उही पुराना अनुहार । निर्वाचनको मिति घोषणा भएपछि र उम्मेदवारहरूको चर्चा चल थालेपछि यसपटक सामाजिक सञ्जालमा नोनट एपेन अभियान व्यापक चलेको थियो । यो अभियान चलनुको कारण हो, यसपटक उम्मेदवार भएकाहरूको पुरानो अनुहार । कतिपय भने २०४४ सालपछि लगातार चुनावमा प्रतिस्पर्धा गरेका अनुहारहरूलाई यसपटक पार्टीहरूले फेरि टिकट दिए, फेरि उम्मेदवार बनाए ।

नेताले दिएका आश्वासन र गरेका प्रतिबद्धता पुरा नहुने तर बारम्बार उनीहरू नै निर्वाचनको समयमा उम्मेदवार बनेर आउने भएकाले पनि जनताले उनीहरूप्रति सद्भाव नदेखाएर यसपटकको निर्वाचनमा मत हाल्न मतदान केन्द्रसम्म पुगेनन् ।

१. विषय प्रवेश

नेपालले वस्तुगत कर प्रणालीलाई बढी सरल, सहज, सक्षम तथा पारदर्शी बनाई मुलुकको आन्तरिक राजस्व परिचालनमा दिगोपन ल्याउन विसं २०५४ साल मार्ग १ गते साबिकका विक्री कर, होटेल कर, ठेक्का कर तथा मनोरञ्जन करको सट्टा विस्तृत आधार भएको एकल दरको मूल्य अभिवृद्धि कर लागू गरेको थियो । यो कर नेपालमा राजस्वको सबभन्दा ठूलो स्रोतका रूपमा स्थापित भएको छ । यस करबाट कुल कर राजस्वको एक तिहाई र कुल गार्हस्थ्य उतपादनको करिब ७ प्रतिशत जाति राजस्व संकलन हुने गरेको छ ।

मूल्य अभिवृद्धि करको राजस्वमा यति ठूलो योगदान दक्षिण एशियाली मुलुकहरूको तुलनामा निकै उच्च त छ नै मूल्य अभिवृद्धि कर सफलतासाथ लागू गरिएका मुलुकहरूको हाराहारीमा छ । यस करमा दिइएका विभिन्न छुटहरूको संख्या घटाएर कर प्रशासनलाई चुस्तदुरुस्त बनाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिए थप दुई खर्ब राजस्व परिचालन हुनसक्ने संभावना देखिन्छ ।

२. वर्तमान व्यवस्था

मूल्य अभिवृद्धि कर कानुनले छुट दिइएका वस्तु तथा सेवाबाहेकका सबै वस्तु तथा सेवामा १३ प्रतिशतका दरले लाञ्छ भन्ने निकासीमा शून्य दरको कर लाग्ने व्यवस्था छ । मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने वस्तुको विगत बाह्र महिनामा रु ५० लाखभन्दा बढीको कारोबार भएको वा आगामी बाह्र महिनाभित्र रु ५० लाखभन्दा बढीको कारोबार हुनसक्ने अनुमान भएको विक्रेताले यस करको प्रयोजनका लागि अनिवार्यरूपमा दर्ता हुनुपर्छ ।

यसैगरी मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने सेवाको विगत बाह्र महिनामा रु २० लाखभन्दा बढीको कारोबार भएको वा आगामी बाह्र महिनाभित्र रु २० लाखभन्दा बढीको कारोबार हुनसक्ने अनुमान भएको विक्रेताले पनि यस करको प्रयोजनका लागि अनिवार्यरूपमा दर्ता हुनुपर्छ । अनिवार्य दर्ता हुनुपर्ने बाहेकका विक्रेताले पनि यस करमा स्वेच्छाले दर्ता हुनसक्ने व्यवस्था छ ।

मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका विक्रेताले आफ्नो व्यापारको सिलसिलामा खरिद तथा पैठारी गरेका वस्तु एवं सेवामा कर तिर्नुपर्छ र आफूले कर लाग्ने वस्तु तथा सेवा विक्री गर्दा कर असुल गर्नुपर्छ । यसरी विक्रीमा असुल गरेको करबन्दीबाट खरिद तथा पैठारीमा तिरेको कर कटाएर वाकि रहेको रकम सरकारलाई मूल्य अभिवृद्धि कर स्वस्व बुझाउनु पर्छ । खरिद तथा पैठारीमा तिरेको कर कटाउने सम्बन्धी डुट्टा अपवाद छन ।

पहिलो अपवाद अटोमोबाइलस्वमा तिरेको करको ४० प्रतिशतमात्र कटाउन पाउने व्यवस्था हो । दोस्रो अपवादमा पेय पदार्थ, अल्कोहल वा अल्कोहल मिश्रित पेय पदार्थ (जस्तै रक्सी र बियर), सवारी साधनको लागि पेट्रोल र मनोरञ्जन खर्चका सन्दर्भमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर ती वस्तु तथा सेवाको आपूर्ति गर्ने व्यक्तिले नै मूल्य रूपमा भएमा बाहेक अन्य करदाताले ती वस्तुहरूको खरिद तथा पैठारीमा तिरेको कर कटाउन नपाउने व्यवस्था हो ।

विक्रीमा असुल गरेको करभन्दा खरिद तथा पैठारीमा तिरेको कर बढी भएमा बढी भएको रकम निकासीकर्ता (कुल कारोबारको ४० प्रतिशतभन्दा बढी निकासी गर्ने व्यक्ति) ले कर प्रशासनबाट तुरुन्त फिर्ता माग गर्न सक्छ भने निकासीकर्ताबाहेकका अन्य विक्रेताले त्यस्तो रकम मूल्य अभिवृद्धि कर ऐनअनुसार सो महिनासम्म बुझाउनु पर्ने कुनै रकम भए त्यसमा मिलान गर्न पाउँछ । त्यसरी मिलान गरेपछि पनि बाँकी रहेको रकम करदाताले अर्को महिनामा बुझाउनुपर्ने करको रकममा मिलान गर्न सक्छ । लगातार ४ महिनासम्म मिलान हुन नसकेको रकम एकमुष्ट कर प्रशासनबाट फिर्ता माग गर्न सकिन्छ ।

फिर्ताको माग मूल्य अभिवृद्धि कर विवरणमै गर्नुपर्छ र त्यसको लागि छुट्टै निवेदन दिनु पर्दैन । निकासीकर्ताले कर फिर्ता माग गरेको ३० दिन र अन्य करदाताले कर फिर्ता माग गरेको ६० दिनभित्र कर प्रशासनले करदातालाई कर फिर्ता गरी सक्नुपर्छ । सो अवधिभित्र फिर्ता नगरीएको रकममा नेपाल सरकारले वार्षिक १५ प्रतिशतका दरले ब्याज दिनुपर्ने व्यवस्था छ ।

मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका करदाताको कर अवधि मासिक कायम गरिएको छ र करदाताले कर अवधि समाप्त भएको मितिले पच्चीस दिनभित्र मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण बुझाउनु र कर तिर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर इटा उद्योग, छापा तथा विद्युतीय प्रकाशन वा प्रसारण गृह, होटल, पर्यटन तथा चर्चालत्र घरले चाहेमा मासिकको सट्टा चौमासिकरूपमा कर विवरण पेस गर्न र कर तिर्ने सक्ने व्यवस्था छ ।

३. समस्याहरु

३.१ कर छुट धेरै

मूल्य अभिवृद्धि करमा विभिन्न किसिमका छुटहरु दिइएका छन् । यही यस करको अहिलेको सबभन्दा ठूलो समस्या हो । विभिन्न वस्तु तथा सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइएको छ । यसैगरी सरकारी निकाय, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र नेपाली सेनालगायतका विभिन्न निकायको पैठारी

तथा खरिदमा र वैदेशिक सहायताबाट संचालित परियोजनाको पैठारीमा पनि मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइएको छ । यसका साथै उद्योग विभाग, लगानी बोर्ड, विद्युत् विकास विभाग, वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, औषधि व्यवस्था विभाग, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयलगायतका नेपाल सरकारका विभिन्न निकायको सिफारिसको आधारमा पनि केही छुटहरु दिइएका छन् । यसैले, नेपाल सरकारले पटकै निर्णयद्वारा कर छुट दिने प्रचलन पनि छँदैछ ।

यसरी मूल्य अभिवृद्धि करमा व्यापक छुट दिएका र ती छुटका कारणले समेत मूल्य अभिवृद्धि कर प्रशासन कमजोर भएकाले यस करको संभावित आधारको आधाजति हिस्सा करको दायराबाहिर रहेको छ । यो तथ्य यस करको सि-सक्षमता अनुपात ०.४६ हुनुले प्रष्ट हुन्छ । उपभोगमा आधारित यस करबाट संकलित राजस्व आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल उपभोग र निजीक्षेत्रको उपभोगको क्रमशः ५.९५ प्रतिशत र ८.३५ प्रतिशत थियो ।

मूल्य अभिवृद्धि कर छुटले करको आधार साँगुरो पारेर राजस्व गुम्नुका साथै मूल्य अभिवृद्धि कर व्यवस्थामा विकृति तथा विसंगति उब्जने, छुट दिँदा तजबिजी अधिकार प्रयोग हुने, कुशासन मौलाउने र कर प्रणाली अनावश्यकरूपमा जटिल हुनेजस्ता समस्या उत्पन्न गर्छ ।

३.२ वस्तु र सेवाको लागि छुट्टाछुट्टै दर्ता सीमा

मूल्य अभिवृद्धि करअन्तर्गत वस्तु र सेवा दुवैका लागि एकाध अपवादबाहेक एउटै दर्ता सीमा (थ्रेसहोल्ड) कायम गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यास छ । त्यसले गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ताको प्रयोजनका लागि वस्तु तथा सेवालार्इ छुट्टयाउन पर्दैन । यस किसिमको व्यवस्था सरल र पारदर्शी भएकोले सुशासनका दृष्टिले पनि राम्रो मानिन्छ । तर, नेपालमा केही वर्षदेखि वस्तु र सेवाको लागि छुट्टा छुट्टै दर्ता सीमा कायम गरिँदै आएको छ । यसले गर्दा वस्तु र सेवा छुट्टयाउनु पर्ने, कतिपय अवस्थामा वस्तु तथा सेवा छुट्टयाउन सहज नहुने, त्यसले करदाता र कर प्रशासनबीच कचमच वा मिलोमतो हुनसक्ने र त्यस किसिमको व्यवहार सुशासनका निमित्त उचित नहुने हुन्छ ।

३.३ बढी कर कट्टी रकम समायोजन गर्ने लामो अवधि

कर कट्टी मूल्य अभिवृद्धि करको मूल विशेषता हो । यसअनुसार करदाताले आफ्नो कर लाग्ने कारोबारसँग सम्बन्धित वस्तु तथा सेवाको खरिद एवं पैठारीमा तिरेको कर विक्रीमा असुल गरेको करबाट कटाउन पाउँछ । खरिद तथा पैठारीमा तिरेको कर विक्रीमा असुल गरेको करभन्दा बढी भएमा बढी

विक्रीमा असुल गरेको करभन्दा खरिद तथा पैठारीमा तिरेको कर बढी भएमा बढी भएको रकम निकासीकर्ताले तुरुन्त फिर्ता माग गर्न पाउँछ । यसले करदाताको लगानी करको भारबाट मुक्त हुन्छ । तर, नेपालमा करदाताले विक्रीमा असुल गरेको करभन्दा खरिद तथा पैठारीमा तिरेको कर बढी भएमा बढी भएको रकम निकासीकर्ताबाहेक अन्य करदाताले तुरुन्त फिर्ता माग गर्न सक्दैनन् । त्यस्तो रकम मूल्य अभिवृद्धि कर ऐनअनुसार सो महिनासम्म बुझाउनुपर्ने कुनै रकम भए त्यसमा मिलान गर्ने र मिलान हुन नसकेको रकम अर्को महिनामा बुझाउनुपर्ने करको रकममा मिलान गर्ने तथा लगातार ४ महिनासम्म मिलान हुन नसकेको रकममात्र एकमुष्ट कर प्रशासनबाट फिर्ता माग गर्न सक्ने प्रावधान छ ।

रकम सरकारबाट तुरुन्त फिर्ता माग गर्न पाउँछ । यसले करदाताको लगानी करको भारबाट मुक्त हुन्छ । तर, नेपालमा करदाताले विक्रीमा असुल गरेको करभन्दा खरिद तथा पैठारीमा तिरेको कर बढी भएमा बढी भएको रकम निकासीकर्ताबाहेक अन्य करदाताले तुरुन्त फिर्ता माग गर्न सक्दैनन् । त्यस्तो रकम मूल्य अभिवृद्धि कर ऐनअनुसार सो महिनासम्म बुझाउनुपर्ने कुनै रकम भए त्यसमा मिलान गर्ने र मिलान हुन नसकेको रकम अर्को महिनामा बुझाउनुपर्ने करको रकममा मिलान गर्ने तथा लगातार ४ महिनासम्म मिलान हुन नसकेको रकममात्र एकमुष्ट कर प्रशासनबाट फिर्ता माग गर्न सक्ने प्रावधान छ । यसले करदातालाई नगद प्रवाहको समस्या सिर्जना गर्छ जुन मूल्य अभिवृद्धि करको मर्म तथा अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यास विपरित हो ।

३.४ कर फिर्ता व्यवस्था प्रभावकारी नभएको मूल्य अभिवृद्धि करको अर्को महत्त्वपूर्ण विशेषता कर फिर्ता हो । नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यासअनुसारको कर फिर्ता व्यवस्था तर्जुमा भए पनि व्यवहारमा सही र प्रभावकारीरूपमा लागू गरिएको देखिँदैन ।

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा रु. १० अर्ब ५ करोड कर फिर्ता माग गरिएकोमा जम्मा रु. ४ अर्ब २२ करोडमात्र फिर्ता स्वीकृत भएको थियो । यसरी कर फिर्ता स्वीकृत भएको रकम त्यस आर्थिक वर्षमा संकलन भएको कुल मूल्य अभिवृद्धि कर राजस्वको १.२९ प्रतिशत रहेको थियो । यो रकम मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता व्यवस्था सफलतासाथ लागू गरिएको मुलुकको तुलनामा निकै न्यून हो । अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको एउटा सर्भेक्षण अनुसार सन् २०१५ मा उच्च आय भएका मुलुकहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता कुल संकलनको ३५ प्रतिशत र न्यून आय भएका मुलुकमा ११ प्रतिशत रहेको थियो ।

नेपालमा कर फिर्ताको रकम न्यून हुनुमा विभिन्न कारणहरु जिम्मेवार छन् । नेपालको निकासीको मात्रा त्यति ठूलो छैन र निकासी गरिने कतिपय वस्तुहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइएकोले कर फिर्ताको ठूलो माग हुने स्थिति छैन । अर्कोतर्फ कर फिर्ता व्यवस्थालाई व्यवहारमा सही र प्रभावकारीरूपमा लागू नगरीएकोले करदातामा कर फिर्ता माग नै गर्नै प्रवृत्ति पनि देखा परेको छ । कर फिर्ता मूल्य अभिवृद्धि करको महत्त्वपूर्ण पक्ष भएकाले यसलाई सही र प्रभावकारीरूपमा लागू गर्नुपर्छ ।

मूल्य अभिवृद्धि कर छुट दिइएकोले कर फिर्ताको ठूलो माग हुने स्थिति छैन । अर्कोतर्फ कर फिर्ता व्यवस्थालाई व्यवहारमा सही र प्रभावकारीरूपमा लागू नगरीएकोले करदातामा कर फिर्ता माग नै गर्नै प्रवृत्ति पनि देखा परेको छ । कर फिर्ता मूल्य अभिवृद्धि करको महत्त्वपूर्ण पक्ष भएकाले यसलाई सही र प्रभावकारीरूपमा लागू गर्नुपर्छ ।

३.५ साना करदाताको लागि छोटो कर अवधि

स्वेच्छाले दर्ता हुने साना करदाताको लागि सुरुमा चौमासिक कर अवधि कायम गरिएको थियो । यसको अर्थ मूल्य अभिवृद्धि करको दर्ता सीमाभन्दा कम कारोबार भएर पनि मूल्य अभिवृद्धि करमा स्वेच्छाले दर्ता हुने करदाताले चार महिनाको एक पटक कर विवरण बुझाएर कर तिरे पुग्थ्यो । यो अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यासअनुरूप थियो । विभिन्न मुलुकहरूमा मूल्य अभिवृद्धि करमा स्वेच्छाले दर्ता हुने साना करदाताहरूको कर अनुपालन लागत कम गर्न त्रैमासिक, चौमासिक वा अर्धवार्षिकजस्तो लामो कर अवधिको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । तर, नेपालमा वि. सं. २०७२ सालमा स्वेच्छाले दर्ता हुने साना करदाताको लागि पनि विनाअध्ययन हजुवाको आधारमा चौमासिकको सट्टा मासिक विवरण बुझाउनुपर्ने व्यवस्था लागू गरियो । यसबाट राजस्वमा कुनै सकारात्मक असर परेको छैन भने साना करदाताको अनुपालन लागत र कर प्रशासनको कर संकलन खर्च अनावश्यकरूपमा बढेको छ ।

३.६ अल्पधिक स्वेच्छिक दर्ता

मूल्य अभिवर्द्धि करअन्तर्गत दर्ता भएमा विक्रेताले विभिन्न किसिमका लाभ पाउने हुँदा अनिवार्य दर्ता हुनुपर्ने दायित्व भएकाबाहेक अन्य विक्रेताहरु पनि स्वेच्छाले दर्ता हुनेगरेको पाइन्छ । यसरी स्वेच्छाले दर्ता हुने करदातामध्ये कुल दर्तावालको दस पन्द्र प्रतिशत हुनेगरेको अन्तर्राष्ट्रिय अनुभवको सन्दर्भमा नेपालमा मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता हुने करदातामध्ये आधाभन्दा बढी स्वेच्छिक करदाता हुनु भने अस्वाभाविक हो ।

३.७ क्रेडिट र शून्य विवरणको बाहुल्य

मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका करदाताले प्रत्येक कर अवधिको कारोबारसम्बन्धी विवरण बुझाउनु पर्छ । त्यस्तो विवरण डेबिट, क्रेडिट र शून्य हुन्छ । कुल विवरणमा सामान्य हिसाबले डेबिट विवरणको बाहुल्य हुनुपर्ने भए पनि नेपालमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा डेबिट विवरण कुल विवरणको ११.०३ मात्र थियो भने क्रेडिट तथा शून्य विवरण क्रमशः ५८.८१ र ३०.१६ प्रतिशत थियो । यो चिन्ताजनक स्थिति हो ।

३.८ समयमा विवरण नबुझाउने करदाताको संख्या धेरै

औसत बर्सेनि करिब १८ प्रतिशतका दरले वृद्धि भएको छ । यो उल्लेखनीय वृद्धि हो । यसैगरी यस करमा फन्डै तीन लाख जाति करदाता दर्ता भएका छन् । यसका साथै करदाताले कर विवरण बुझाउने, कर तिर्ने, सरकारले कर फिर्ता दिनेलगायतका विभिन्न क्षेत्रमा बढोत्तरी भइरहेको छ । यसो भए पनि यस करमा दिइएको छुट अधिक छ भने यसअन्तर्गत समयमा कर विवरण नबुझाउने करदाताको संख्या, करदाताले बुझाएको कर विवरणको बोनोट, कर फिर्ताको स्थिति र मूल्य अभिवृद्धि करको सफलताको लागि मेरुदण्डको रूपमा रहेको बजारमा सही किसिमको बिललिने दिने व्यवस्थामा अपेक्षित प्रगति भएको छैन । यसैले नीतिगत तथा प्रशासनिक सुधार गरेर मूल्य अभिवृद्धि करको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउनु जरुरी छ ।

मूल्य अभिवृद्धि करमा नीतिगत सुधार गर्ने सन्दर्भमा सबभन्दा महत्त्वपूर्ण पक्ष यस करको आधार विस्तार हो । नीतिगत/कानुनीरूपले करको आधार विस्तार गर्न हाल कानुनले नै कर छुट दिएका वस्तु, सेवा तथा कारोबारलाई करको दायराभित्र ल्याउनुपर्छ । आर्थिक, प्रासनिक तथा राजनीतिक अवस्थाले गर्दा एकै पटक ठूलो क्षेत्रलाई करको दायराभित्र ल्याउन नसकिने भए पनि व्यावहारिक हिसाबले जुन क्षेत्रमा कर लगाउन सम्भव छ त्यसमा कर लगाउँदै जानुपर्छ ।

दबाव वा कुनै प्रलोभनका आधारमा कुनै वस्तु तथा सेवा वा कुनै व्यक्ति तथा संस्थाको कारोबारलाई छुट दिनु हुँदैन । नेपाल सरकारले पटकै निर्णयद्वारा कर छुट दिने प्रचलनलाई पनि निरन्तरता दिनु हुँदैन । कर छुटसम्बन्धी स्पष्ट तथा पारदर्शी दिशानिर्देशहरु तयार गरी प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गर्दै जानुपर्छ ।

-दर्ता सीमा मूल्य अभिवृद्धि करको अभिन्न अंग हो र यसलाई सम्सामयिक बनाउँदै जानुपर्छ । विसं २०७२ मा वस्तुको लागि कायम गरिएको रु. ५० लाख र २०७३ मा सेवाको लागि कायम गरिएको रु. २० लाखको दर्ता सीमा मुद्रा स्फीतिका आधारमा बढाउन आवश्यक छ । मूल्य अभिवृद्धि करको मूल मान्यताअनुरूप वस्तु तथा सेवा दुवैको लागि एउटै दर्ता सीमा कायम गरिनुपर्छ ।

-निकासीकर्ता बाहेक अन्य करदाताको हकमा विक्रीमा असुल गरेको करभन्दा खरिद/पैठारीमा तिरेको कर बढी भएमा बढी भएको रकम करदातालाई तुरुन्त फिर्ता गर्नुको सट्टा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐनअनुसार सो महिनासम्म बुझाउनुपर्ने कुनै रकम भए त्यसमा मिलान गर्न पाउने र त्यसरी मिलान गरेपछि बाँकी रहेको रकम करदाताले लगातार आगामी चार महिनासम्म मिलान गरेर बाँकी रहेको रकम एकमुष्ट फिर्ता पाउन निवेदन दिन सक्ने व्यवस्था मूल्य अभिवृद्धि करको सैद्धान्तिक अवधारणा र अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यासअनुसार नभएकोले बढी कर कट्टी रकम निकासीकर्तालाई भै अन्य करदातालाई पनि तुरुन्त फिर्ता गर्ने व्यवस्था गरिनुपर्छ ।

-कर फिर्ता व्यवस्था मूल्य अभिवृद्धि करको महत्त्वपूर्ण पक्ष भएकोले यसलाई कानुनले व्यवस्था गरेअनुसार व्यवहारमा सही र प्रभावकारीरूपमा लागू गर्नुपर्छ ।

मूल्य अभिवृद्धि कर दर्तासम्बन्धी तथ्यांकलाई अद्यावधिक बनाउनुपर्छ । कारण मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण बुझाएर नबुझाएको, कर तिरे नतिरेको, बक्यौता रहेको नरहेको जस्ता मूल्य अभिवृद्धि करका अन्य कार्यहरुको प्रभावकारिता मूल्य अभिवृद्धि करको दर्तासम्बन्धी तथ्यांकको अवस्थामा निर्भर रहन्छ ।

मूल्य अभिवृद्धि कर दर्तासम्बन्धी तथ्यांक अद्यावधिक गर्न एक वर्षसम्म विवरण नबुझाउने वा शून्य विवरण बुझाउने स्वेच्छिक दर्तावालको दर्ता खारेज गर्ने र अन्यको विश्लेषण गरेर आवश्यक कारवाही गर्ने व्यवस्था अभियानको रूपमा संचालन गर्नुपर्छ ।

-स्वेच्छिकरूपमा दर्ता हुने करदाताका लागि विभिन्न देशमा त्रैमासिक, चौमासिक वा अर्धवार्षिक कर अवधि कायम गरिने असल अभ्यासअनुसार नेपालमा पनि सुरुमा त्यस्ता करदाताको कर अवधि चौमासिक थियो । तर, हालैका वर्षमा साना करदाताले वर्षको ४ को सट्टा १२ पटक विवरण बुझाउनु गर्नुपर्छ । यसले कर परिपालन तथा कर संकलन खर्च अनावश्यकरूपमा बढाएकोले स्वेच्छिकरूपमा दर्ता हुने करदाताको लागि चौमासिक कर अवधि कायम गरिनुपर्छ ।

मूल्य अभिवृद्धि कर विवरणको निरन्तर विश्लेषण गरेर डेबिट विवरण कुल विवरणको कतिमात्र पनि आधाभन्दा बढी हुने स्थिति सृजना गर्नुपर्छ ।

-अभिवृद्धि कर लागू भएको सुरक्षा वर्षमा कर विवरण बुझाउने तथा कर तिर्ने कार्यको निरन्तर अनुगमन भएकाले समयमै विवरण नबुझाउने करदाताको प्रतिशत एक अंकमै सीमित थियो भने कर बक्यौताको मात्रा पनि ठूलो थिएन । तर, बिस्तारै यस करको अनुगमन काम हुँदै गएकोले समयमा विवरण नबुझाउने करदाताको हिस्सा बढ्दै गएको छ । मूल्य अभिवृद्धि करको अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाई समयमा कर विवरण नबुझाउने करदाताको संख्या एक अंकमा झार्ने प्रन्धय मिलाउनुपर्छ ।

मूल्य अभिवृद्धि कर बक्यौता रकमको परिमाणको आधारमा घट्टो क्रम तथा बक्यौताको अवधिको आधारमा सूची तयार गरी सबभन्दा ठूलो रकम र नयाँ बक्यौता अचल गर्न प्राथमिकता दिएर बक्यौता कलमलाई न्यूनतम तहमा झार्नु पर्छ ।

-विभिन्न प्रवर्धनात्मक र दण्डनात्मक उपायहरु अपनाउनुका साथै बजारमा कर प्रशासनको उपस्थिति बढाएर सही किसिमको बिल लिनेदिने स्थिति वसाल्नुपर्छ । (लेखक कर विज्ञ हुनुहुन्छ)

निर्वाचन शान्तिपूर्ण : अध्यक्ष ओली

काठमाण्डु । नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको निर्वाचन शान्तिपूर्णरूपमा सञ्चालन भएको बताउनु भएको छ ।

आइतवार भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिका-२ बालकोटस्थित महेन्द्र शान्ति माध्यामिक विद्यालय मतदान केन्द्रमा मतदानपछि सञ्चारकर्मीलाई प्रतिक्रिया दिँदै उहाँले भन्नुभयो, “देशभक्त अन्नया हर्दा आमरुपमा निर्वाचन शान्तिपूर्ण र निर्वाध रूपमा भइरहेको छ, र यसै गरी सम्पन्न हुनेमा म विश्वस्त छु।”

उहाँले अर्को एक प्रसङ्गमा मङ्गलबार १५ गतेभित्रै देशले एमालेको नेतृत्वमा नयाँ सरकार पाउने दाबी पनि गर्नुभएको छ ।

यसवर्ष मतगणना छिटो सम्पन्न हुने भएकाले मङ्गलबार १५ गतेभित्रै देशले नयाँ सरकार पाउने उहाँको भनाइ छ ।

अध्यक्ष ओलीले भन्नुभयो, “यो निर्वाचन देशका लागि महत्वपूर्ण निर्वाचन हो, यही निर्वाचनले देशलाई सकारात्मक

बाटोमा अगाडि बढाउँछ भने विश्वास गरेको छ । त्यसैले मतदान गर्न बाँकी भएका सबै मतदाताले आफूलाई मन परेको दल र नेतालाई मतदान गर्न आग्रह गर्नुछु ।” ओली भाषा निर्वाचन क्षेत्र नं ५ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्यको उम्मेदवार हुनुहुन्छ ।

लोकतन्त्रको सुन्दर पक्ष निर्वाचन हो : डा कोइराला

किराटरण । नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य एवं मोरङ क्षेत्र नं ६ प्रतिनिधिसभा सदस्य उम्मेदवार डा शेखर कोइरालाले लोकतन्त्रको सुन्दर पक्ष निर्वाचन भएको बताउनुभएको छ ।

डा कोइरालाले आइतवार बिहान आदर्श माध्यामिक विद्यालयमा मतदानपछि सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै अहिले भइरहेको प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको निर्वाचनको माध्यमबाट संविधानको रक्षा, राजनीतिक स्थिरता र भ्रष्टाचार न्यूनीकरण र शासन कायम हुने धारणा राख्नुभयो ।

नेता कोइरालाले कांग्रेसको नेतृत्वमा आगामी दिनमा गठबन्धनको सरकार निर्माण हुने र कांग्रेसको नेतृत्वको दायित्री रहने बताउनुभयो । उहाँले निर्वाचनको परिणामपछि कांग्रेस सरकारको नेतृत्वमा सरकार बनाउने भन्नेमा निर्णय हुने बताउनुभयो ।

निर्वाचनपछि गठबन्धन सरकार : अध्यक्ष दाहाल

चितवन । नेकपा (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष एवं पूर्व प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले निर्वाचनपछि गठबन्धनको सरकार बन्ने दाबी गर्नुभएको छ ।

भरतपुर महानगरपालिका-१४ स्थित नेपाल प्रहरी स्कुल शान्तिपुर मतदान केन्द्रबाट मतदान गरेपछि सञ्चारकर्मीसँग कुराकानी गर्दै उहाँले संविधान, सुशासन र समृद्धिमाथि खतरा रहेसम्म गठबन्धन कायमै रहने जानकारी दिनुभयो ।

“देशव्यापी रूपमा गठबन्धनको पक्षमा माहोल बनेको छ । मलाई विश्वास छ, गठबन्धनले सजिलै बहुमत ल्याउँछ । गठबन्धनको सरकार बन्छ”, उहाँले भन्नुभयो । निर्वाचनपछि बने सरकारको नेतृत्वको विषयलाई वर्तमान गठबन्धन नटुट्ने उहाँले विश्वास दिलाउनुभयो ।

“ ग ठ ब न् ध न ि भ ऩ प्रधानमन्त्रीको दुइगो त लगाएका छौं । गठबन्धनमा सल्लाह गरेर दुइगो लगाउँछौं”, उहाँले भन्नुभयो, “प्रधानमन्त्री पदका कारण वर्तमान गठबन्धन टुट्दैन ।

आफू गोरखाबाट निर्वाचन लडे पनि चितवनको विकासमा आफ्नो ध्यान सदैव रहने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो । “मैले चितवन छोडेको होइन, तर निर्वाचनका लागि गोरखा गएको पर्ने हो”, उहाँले भन्नुभयो, “चितवनसँग मेरो सम्बन्ध टुट्ने कुरा हुँदैन ।”

माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष प्रचण्डद्वारा मतदान

चितवन । नेकपा (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले चितवन जिल्लाबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

बिहान ७:१५ बजे भरतपुर महानगरपालिका-१४ स्थित नेपाल प्रहरी स्कुल शान्तिपुरको मतदान केन्द्रबाट उहाँले मतदान गर्नुभएको हो । सो अवसरमा उहाँले सञ्चारकर्मीसँग कुराकानी गर्दै गठबन्धनले निर्वाचनमा विजय प्राप्त गर्ने दाबी गर्नुभयो । मतदान गरेलगत्तै उहाँगोरखा जानुभएको छ ।

शान्तिपुर मतदान केन्द्रमा एक हजार सात सय सात मतदाता रहेका छन् । रासस

अध्यक्ष तिमिल्सिनाद्वारा मतदान

पर्वत । राष्ट्रियसभा अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाले पर्वतको मोदी गाउँपालिकास्थित वडा नं ७ राजाको पशुपति मावि 'क' केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा निर्वाचनको मतदान पछि उहाँले निर्वाचनमा निर्भक्तताका साथ

गर्नुभएको छ । उहाँले कुरुमा नगरपालिकास्थित कुरुमा बजारमा रहेको अस्थायी मतदान केन्द्रबाट प्रतिनिधिसभा सदस्यको समानुपातिक मतपत्रमा मतदान गरी मतदान कार्यक्रमको सुरुआत गर्नुभएको हो ।

यसैगरी प्रतिनिधिसभा

प्रदेशसभातर्फ क्षेत्र नं १ मा एमालेका उम्मेदवार भक्त कुँवरले मोदी गाउँपालिका-५ मा रहेको महेन्द्रशिराखरी मावि बाजुड र गठबन्धनका उम्मेदवार सुदीप कुँवरले कुरुमा-१२ तुलीपोखरीमा रहेको जनता सुदर्शन माविबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

मतदान केन्द्रमा पुगेर आफ्नो मतदाताका प्रयोग गर्न सम्पूर्ण मतदातालाई आग्रह समेत गर्नुभयो । पर्वतमा मुख्य निर्वाचन अधिकृत आनन्दप्रसाद श्रेष्ठले पहिलो मतदान गरी जिल्लाभर मतदान प्रक्रियाको शुभारम्भ

सदस्यका उम्मेदवार पदम गिरीले कुरुमा नगरपालिका-३ दुर्लुङको काफलचौर मावि, अर्का उम्मेदवार अर्जुनप्रसाद जोशीले कुरुमा नगरपालिका-४ मा रहेको नारायण माविबाट मतदान गर्नुभएको छ भने

त्यसैगरी प्रदेशसभा क्षेत्र २ का उम्मेदवार मित्रलाल बसालले पैयु-४ मा रहेको जनसेवा संस्कृति मावि हुवास मतदान केन्द्र र अर्का उम्मेदवार ऋषिकेश तिवारीले फलेवास-४ मा रहेको माटेदेवल माविबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

जिल्लामा निर्वाचनका लागि कूल ७६ मतदानस्थलका एक सय ५० मतदान केन्द्र तय गरिएका छन् । यस पटकको निर्वाचनमा पर्वतमा ६० हजार छ सय ५१ पुरुष र ६१ हजार नौ सय ९८ महिला गरी कूल एक लाख २२ हजार छ सय ४९ मतदाता रहेका छन् । मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयसहितको सुरक्षा संयन्त्रले पर्वतमा ३५ मतदानस्थल अतिसेवेदनशील, ३१ मतदानस्थल सर्वेदेनशील र १० मतदानस्थललाई सामान्य सूचीमा वर्गीकरण गरेको छ । रासस

पूर्वप्रधानमन्त्री डा भट्टराई र पूर्वउपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठद्वारा मतदान

गोरखा । पूर्व प्रधानमन्त्री तथा नेपाल समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष डा बाबुराम भट्टराईले गोरखा क्षेत्र नं २ अन्तर्गत पालुङटार नगरपालिकाको खोप्लाडीस्थित अन्नपूर्ण माध्यामिक विद्यालयमा रहेको मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

डा भट्टराईले आइतवार बिहान करिब ११:३० बजे प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा निर्वाचनमा मतदान गर्नुभएको हो ।

त्यस्तै पूर्व उपप्रधानमन्त्री तथा नेकपा (माओवादी केन्द्र)का वरिष्ठ उपाध्यक्ष नारायणकाजी श्रेष्ठले पनि गोरखाको सिरानचोक गाउँपालिकास्थित पर्योपकार आदर्श माध्यामिक विद्यालयको मतदान केन्द्रमा पुगेर मतदान गर्नुभएको छ । बिहान

७ :४९ बजे श्रेष्ठले मतदान गर्नुभएको उहाँका स्वकीय सचिव सुरेशकाजी श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो ।

श्रेष्ठ मतदानका लागि शनिवार नै गोरखा आइपुगनु भएको थियो । त्यस्तै पूर्व स्थानीय विकासमन्त्री तथा नेकपा (माओवादी केन्द्र)का केन्द्रीय सचिव हितराज पाण्डेले पनि गृहाजिल्ला गोरखाको पालुङटार नगरपालिका चौवटारस्थित बीरभद्र प्राथमिक विद्यालयको (ख) मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

गाे र ख ा क्षेत्र नम्बर २ प्रतिनिधिसभा सांसद हरिराज अधिकारीले गण्डकी गाउँपालिकाको दुर्लुङको भगवती माध्यामिकस्थित मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ । रासस

अर्थमन्त्री शर्माद्वारा मतदान अध्यक्ष नेपालद्वारा मतदान

रौतहट । नेकपा (एकीकृत समाजवादी) का अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपालले रौतहटको रामजानकी कन्या आधारभूत विद्यालय मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

रौतहट क्षेत्र नं १ का उम्मेदवारसमेत रहनुभएका उहाँले गौर नगरपालिका-२ स्थित रामजानकी आधारभूत विद्यालय मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको हो ।

नेकपा (माओवादी केन्द्र)का महासचिव देवप्रसाद गुरुङले लम्जुङको सुन्दरबजार नगरपालिका-८ को भारतीय सदन मावि मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

काठमाण्डु । प्रमुख राजनीतिक दलका उम्मेदवारले मतदान गर्नुभएको छ । प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाका आज आज देशभर मतदान भइरहेको छ । मतदान आज बिहान ७ बजेदेखि शुरु भएको हो ।

यसैक्रममा अर्थमन्त्री जनार्दन शर्माले आइतवार बिहान ७ बजे

यमुना नन्द नमूना माध्यामिक विद्यालय मतदान केन्द्र मुसिकोट नगरपालिका-५ सेरीगाँउ रकुमपश्चिम मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ । उहाँ वाम लोकतान्त्रिक गठबन्धनका तर्फबाट रकुमपश्चिममा उम्मेदवार हुनुहुन्छ ।

नेकपा (माओवादी केन्द्र) का वरिष्ठ उपाध्यक्ष नारायणकाजी श्रेष्ठले सिरानचोक गाउँपालिका-८ जौबारीको पर्योपकार आर्दर्श मावि क मतदान गर्नुभयो । सोही पार्टीका उपाध्यक्ष कृष्णबहादुर महारले रोल्पा नगरपालिका लिवाङ-१ को वामरूपस्थित तारा मावि रोल्पामा आज बिहान ७:३० मा मतदान गर्नुभयो ।

सोही पार्टीका उपमहासचिव शक्तिबहादुर बस्नेतले भेरी नगरपालिका १ स्थित बागेश्वर आधारभूत विद्यालयमा मतदान गर्नुभएको छ । सोही पार्टीका उपमहासचिव वर्षमान पुनले रोल्पा नगरपालिका-७ स्थित बालउदय मावि माडीचौर मतदान केन्द्रमा मतदान गर्नुभयो । उहाँ

लोकतान्त्रिक गठबन्धनका तर्फबाट उम्मेदवार हुनुहुन्छ ।

नेकपा (एमाले) का उपाध्यक्ष सुबेन्द्र पाण्डेले चितवन क्षेत्र नं १ को राप्ती-५ भण्डारा अस्पताल मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभयो । उहाँ चितवन क्षेत्र नं १ मा एमालेका तर्फबाट उम्मेदवार हुनुहुन्छ । सोही पार्टीका सचिव योगेश भट्टराईले मैवाखोला गाँउपालिकास्थित नारायणी मावि मतदान केन्द्रमा पहिलो मतदान गर्नुभयो । उहाँ तप्लेजुडमा एमालेका उम्मेदवार हुनुहुन्छ ।

नेकपा (एकीकृत समाजवादीका सचिव रामकुमारी भन्जरीले गुल्मीको मदाने गाँउपालिका-४ म्यालपोखरीको मेहलापोखरी मावि मतदान केन्द्रमा ले मतदान गर्नुभएको छ ।

वाम लोकतान्त्रिक गठबन्धनको समर्थन रहेको स्वतन्त्र उम्मेदवार घनश्याम भुसालले आज बिहान तिलोत्तमा नगरपालिका-९ को गौतमबुद्ध आधारभूत विद्यालयमा मतदान गर्नुभयो । उहाँ रुपन्देही १ मा स्वतन्त्र उम्मेदवार हुनुहुन्छ । रासस

भाषामा सिटौला, शर्मा र लिङ्देनद्वारा मतदान

भाषा । आइतवार भइरहेको प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभाको निर्वाचन अन्तर्गत भाषामा असाहजनक रूपमा मतदान भइरहेको छ ।

आइतवार बिहानैदेखि मतदान केन्द्रमा लामबद्ध भए मतदाताले मतदान गरिरहेका छन् । सोही क्रममा नेपाली कांग्रेसका नेता कृष्णप्रसाद सिटौला, कांग्रेस महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्मा र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनले मतदान गर्नुभएको छ ।

स्थित कलवलगुडी आधारभूत विद्यालयको (क) मतदान गर्नुभयो । भाषा क्षेत्र नं ३ मा प्रतिनिधिसभा सदस्य उम्मेदवार उहाँले भाषा क्षेत्र नं १ मा मतदान

गर्नुभएको हो ।

त्यस्तै, कांग्रेस महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले मेचीनगर-९ स्थित कविशिरोमणि मावि मतदान केन्द्रमा मतदान गर्नुभएको हो ।

यसै, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका

अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनले हलिंदबारी गाउँपालिका-१ स्थित वडा कार्यालयमा मतदान गर्नुभएको छ । भाषा क्षेत्र नं ३ का उम्मेदवार लिङ्देनले साइत हैर ११:३० बजे मतदान गर्नुभएको हो ।

भाषा जिल्लामा पाँच वटा प्रतिनिधिसभा र १० वटा प्रदेशसभा सदस्यका लागि छ लाख ६३ हजार तीन सय ११ जना मतदाताले मतदान गर्नुभएको छ । जसमा तीन लाख ३१ हजार ४४ जना पुरुष, तीन लाख ३२ हजार दुई सय ५९ महिला र अन्य आठ जना मतदाता छन् । जिल्लामा दुई सय ८५ वटा मतदानस्थल रसात सय ६८ मतदान केन्द्र छन् । रासस

महासचिव पोखरेलद्वारा मतदान

दाङ।नेकपाएमालेका महासचिव एवं दाङ क्षेत्र नं ३ का प्रतिनिधिसभा सदस्य उम्मेदवार शङ्कर पोखरेलले मुलुकमा राजनीतिक घुविकरण अपरिहार्य भएको बताउनुभएको छ ।

आइतवार तुलसीपुर १८ विजयीस्थित जनता संस्कृत माविमा मतदानपछि सञ्चारकर्मीलाई प्रतिक्रिया दिँदै उहाँले भन्नुभयो, “मुलुकमा राजनीतिक घुविकरण अपरिहार्य भइसकेको छ, किनकी राजनीतिक परिवर्तनका लागि दलहरु बीच सहकार्य जरुरी हुन्छ्यो ।”

विकास र समृद्धिका लागि बलियो राष्ट्रिय शक्तिको आवश्यकता पर्ने र आफूहरू बलियो राष्ट्रिय शक्ति निर्माणको अभियानमा रहेको उहाँको भनाइ छ । उहाँले निर्वाचनले मुलुकलाई नयाँ दिशातर्फ डोच्याउनेमा आफू विश्वस्त रहेको बताउनुभयो ।

इलाम-२ मा नेम्बाङ र खड्काद्वारा मतदान

मङ्गलबार । नेकपा एमालेका उपाध्यक्ष तथा इलाम क्षेत्र नम्बर २ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्य उम्मेदवार सुवासचन्द्र नेम्वाङले मतदान गर्नुभएको छ । संविधानसभाका

अध्यक्षसमेत रहनुभएका उहाँले बिहान ८ बजे इलाम नगरपालिका-७ स्थित महेन्द्र रत्न बहुमुखी क्याम्पस मतदान केन्द्रमा मतदान गर्नुभएको हो ।

त्यसैगरी नेम्वाङका प्रतिस्पर्धी समेत रहनु भएका नेपाली कांग्रेसका उम्मेदवार डम्बर बहादुर खड्काले पनि सोही मतदान केन्द्रमा मतदान गर्नुभएको छ । खड्का पाँच दलीय गठबन्धनतर्फबाट उम्मेदवार हुनुहुन्छ । उहाँले बिहान ७ बजे मतदान गर्नुभएको हो ।

९२ वर्षे तरमै महर्जनद्वारा मतदान

काठमाण्डु । प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा निर्वाचनका लागि आइतवार जारी मतदानमा कतिपय निर्वासी ९२ वर्षे तरमै महर्जनले मतदान गर्नुभएको छ ।

कतिपय वडा नं ९ स्थित नेपाल टेलिकम कार्यालयमा रहेको मतदान केन्द्रमा उहाँले मतदान गर्नुभएको हो । महर्जन मतदानपछि निकै उत्साही हुनुभयो । “हामीलाई भोट हाल्ने अधिकार छ, भोट हाल्ने पच्यो”, उहाँले भन्नुभयो, “यो उमेरमा पनि भोट दिन पाउँदा राम्रो लागेको छ ।”

उहाँले छोराको सहयोगमा आइतवार बिहान मतदान गर्नुभएको

हो । उहाँले मतदान केन्द्रमा पहिले जस्तो मासिकको भिड नदेखेको बताउनुभयो । उहाँले गत स्थानीय तहको निर्वाचनमा पनि मतदान गर्नुभएको थियो ।

वरिष्ठ नेता पौडेलद्वारा मतदान

दमौली । नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलले व्यास नगरपालिका-२ स्थित सत्यवती मावि (ख) मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

तनहुँ क्षेत्र नम्बर १ का प्रतिनिधिसभा सदस्य उम्मेदवार नेता पौडेलले सो अवसरमा सञ्चारकर्मीसँग कुराकानी गर्दै निर्वाचनले लोकतन्त्रलाई सुदृढ बनाउने बताउनुभएको छ ।

ऊर्जासिन्धु मसालेले मतदान

काठमाण्डु । ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री पम्फा भुसालले ललितपुर महानगरपालिका-२ स्थित राजतीर्थ मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्नुभएको छ ।

वाम लोकतान्त्रिक गठबन्धनका तर्फबाट उहाँ ललितपुर क्षेत्र नं ३ को उम्मेदवार हुनुहुन्छ । सो अवसरमा उहाँले लोकतन्त्रको अन्त्य गर्न महत्त्वपूर्ण नमूनाको रूपमा मतदानलाई लिनुपर्ने दिव्यनि गर्नुभयो ।

पूर्वप्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठले बिहान सबैदेखि मतदाता लाइनमा बसेर मतदानमा भाग लिइरहनुभएको

उत्साह र शान्तिपूर्ण वातावरणमा मतदान भइरहेकोछ : पूर्वप्रमुख आयुक्त

काठमाण्डु । प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्यका लागि आइतवार भइरहेको मतदान उत्साह, व्यवस्थित र शान्तिपूर्ण वातावरणमा भइरहेको छ ।

आमनिर्वाचन पर्यवेक्षण समितिका तर्फबाट निर्वाचन पर्यवेक्षणमा रहनुभएका पूर्व प्रमुख निर्वाचन आयुक्त भोजराज पोखरेलले व्यवस्थित र शान्तिपूर्ण दृष्टाबाट मतदान भइरहेको बताउनुभयो ।

सप्तरी जिल्लामा निर्वाचनको पर्यवेक्षणमा रहनुभएका अर्का पूर्वप्रमुख आयुक्त डा अयोध्रप्रसाद यादवले उत्साहित र व्यवस्थितरूपमा पडकितबद्ध भएर मतदाता मतदानको अधिकार प्रयोग गरिरहेको प्रतिक्रिया दिनुभयो ।

पूर्वप्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठले बिहान सबैदेखि मतदाता लाइनमा बसेर मतदानमा भाग लिइरहनुभएको

बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “शान्त वातावरणमा मतदान सञ्चालन भइरहेको छ, मतदाता उत्साहित छन्, कतिपय मतदानस्थलमा मतदाता बिहान सबैदेखि मतदानका लागि लाइनमा बसेको देखिन्छ्यो ।”

चिसो मौसमका कारण कतिपय मतदानस्थलमा बिहान ८ बजेदेखि मात्रै मतदाताको उपस्थिति बढेको देखियो ।

पूर्वअध्यक्ष रेमीद्वारा मतदान यसैबीच, मन्त्रिपरिषदका पूर्वअध्यक्ष खिलराज रेमीले काठमाडौँ पुरानो बानेश्वरस्थित सानो गौचरण पार्क मतदान केन्द्रबाट बिहान ९:४५ बजे मतदान गर्नुभएको छ ।

मतदानपछि रासससँग कुराकानी गर्दै उहाँले देशको भाग्य र भविष्य निर्माण गर्ने मतदानमा भाग लिन सम्पूर्ण मतदातालाई आग्रह गर्नुभयो ।

रोजगार बनौ । Admission Open रोजगार बनौ ।।

जनकपुर अंचल भरिमै लगातार उत्कृष्ट रिजल्ट ल्याउन सफल एक मात्र सु-प्रसिद्ध तालिम केन्द्र

शंकर टेक्निकल

शैक्षिक सत्र २०७९/२०८० मा डिप्लोमा तथा प्रि-डिप्लोमा तहको पूर्ण शुल्कय तर्फ केही सिट मात्र खाली रहेको हुनाले पुनः प्रवेश परीक्षा संचालनका लागि आवेदन फारम भर्ने सम्बन्धी अत्यन्त जरुरी सूचना

DIPLMA PROGRAMME

- ◆ ल्याब टेक्निसियन (CMLT) ३ वर्षे

PRE-DIPLMA PROGRAMME

- ◆ बियुत सब- ओभरसियर (E.S.O.) १८ महिना
- ◆ सिभिल सब- ओभरसियर (E.S.O.) १८ महिना
- ◆ सर्भे ईन्जिनियरिङ्ग (अभिन नापी) १८ महिना

कोर्सहरूमा Diploma को लागि S.L.C. तथा SEE मा न्यूनतम 2GPA तथा प्रि-डिप्लोमाको लागि SLC तथा SEE मा E ग्रेड सम्मका विद्यार्थीहरू नयाँ भर्नाको लागि सर्म्पक गरेर आ-आफ्नो सिट सुम्धित राखी मौकाको फाइदा उठाउनु होस् ।

फारम भर्ने अन्तिम मिति:- २०७९/मंसिर/०८ गते सम्म
पुनः प्रवेश परीक्षा हुने मिति:- २०७९/मंसिर/१० गते शनिवार बिहान ८:०० बजे

सर्म्पक स्थान

शंकर टेक्निकल ट्रेनिङ्ग सेन्टर

जिरोमाईल (कबरगाह देखी दक्षिणपट्टी जाने बाटोमा) जनकपुरधाम
फोन नं. ०४१-४२२१२८, ९८४४०८८३६७, ९८१२०९४६८

कतारले आयोजना गरेका फिफा विश्व कप फुटबल प्रतियोगिता मनाउन फुटबल समर्थकहरू फिफा विश्वकप फुटबल प्रतियोगिता मनाउन हस्तनिर्मित आकाश लालटेन जारी गर्दै। तस्विर: एएफपी

बेन्जेमा विश्वकपबाट बाहिर

एजेन्सी फ्रान्स । फ्रान्सका स्ट्राइकर करिम बेन्जेमा कतारमा आयोजना हुने विश्वकपबाट बाहिरिएका छन्। प्रशिक्षणका दौरान उनको खुट्टामा चोट लागेपछि उनले प्रतियोगितामा सहभागिता जनाउन नपाउने भएका हुन्।
सन् २०२२को बालोन'ओर विजेता बेन्जेमालाई गुमाउँदै साबिक विजेता फ्रान्सलाई प्रतियोगिताको सुरुमा नै ठुलो भद्र का लागेको छ। फ्रान्सको राष्ट्रिय टोलीले उनको खुट्टाको फिलाको मांशपेशीमा चोट लागेको र उनलाई निको हुन तीन हप्ता लाग्ने जानकारी दिएको छ। टोलीले उनको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गरेको छ।
मुख्य प्रशिक्षक डिडिएर डेस्च्याम्पले सोमबारसम्म उनको स्थानमा नयाँ खेलाडीलाई छनोट गर्नुपर्नेछ। बेन्जेमाले फ्रान्सका लागि उनले ९७ खेलमा ३७ गोल गरेका छन्। फ्रान्सले यसअघि पाउल पोबा र एनगोलो कान्टेलाई गुमाइसकेको छ भने राफायल भ्रान पनि चोटबाट मुक्त हुन संघर्षरत छन्।
फ्रान्स विश्वकपको समूह डीमा रहेको छ। टोलीले पहिलो खेल नोभेम्बर २२ का दिन अस्ट्रेलियाविरुद्ध खेल्नेछ। समूहमा डेनमार्क र ट्युनिसिया पनि रहेका छन्।

युद्धको निन्दा गर्दै खुला व्यापार प्रवर्द्धनमा एपेक नेतृत्वको जोड

पश्चिमाहरूले 'पाखण्ड' देखाएको फिफा अध्यक्षको आरोप

एपी

ब्याङ्कक। एशिया-प्रशान्त क्षेत्रका नेताहरूले युद्ध अन्त्यको आह्वान गर्दै यस क्षेत्रको दिगो आर्थिक उन्नयन तथा खुला व्यापार प्रवर्द्धनका निमित्त काम गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन्।

एशिया-प्रशान्त आर्थिक सहयोग (एपेक) का प्रमुख कार्यकारी अधिकृतहरूको शिखर सम्मेलन समापनका अवसरमा सम्मेलन आयोजक देश थाइल्याण्डले युद्धनिम्तो रसले गरेको आक्रमणको निन्दा गरेको जनाएको छ।

एककाइस सदस्यीय एपेकका सदस्य चीन र रूस पनि हुन्। यद्यपि चीनले रुसी आक्रमणको आलोचना गरेको छैन। शिखर सम्मेलन समाप्तिपछि जारी घोषणापत्रमा युद्धका बारेमा एपेक नेतृत्वको मत बाकिभएको छ। एपेकले आर्थिक सम्बन्ध विस्तार र व्यापार प्रवर्द्धनलाई नै जोड दिएको तथा एपेक द्वाङ्ग समाधानको मञ्च नभएको

जनाइएको छ। मञ्चले युद्ध र द्वाङ्ग आर्थिक विकासका मार्गमा अकल्पनीय परिणाम ल्याउन सक्ने तर्फ सचेत गराएको छ।
एपेकका अधिकांश सदस्यले युद्धनिम्तो भएको आक्रमणको कडा शब्दमा निन्दा गरेका थिए। युद्धले ठूलो मानवीय पीडा निम्त्याएको, विश्व बजारमा महँगो बढेको, आपूर्ति शृं लामा समस्या उत्पन्न भएको, खाद्य असुरक्षा र वित्तीय जोखिम निम्त्याएकामा गम्भीर चिन्ता व्यक्त गरेका थिए।
यसअघि इन्डोनेसियाको बालीमा भएको विश्वका प्रमुख विकासित एवम् उदीयमान अर्थतन्त्रलाई जोड्ने रणनीतिक बहुपक्षीय मञ्च जी ट्वेन्टिले पनि संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महासभाले प्रस्तुत गरेको प्रस्तावप्रति समर्थन जनाउँदै युद्धनिवृद्ध रसले गरेको आक्रमणको निन्दा गरेको थियो। उक्त अन्तरसरकारी समूहले युद्धको भूभाग रसले

विनाशार्त फिर्ता गर्नुपर्नेमा जोड दिएको थियो।

सम्मेलन समापनका क्रममा दक्षिणपूर्वी एशियाली देशमा भएका घटनाको समीक्षा पनि भएको थियो। कोभिड-१९ को महामारीका कारण दुई वर्षसम्म आमनेसामने वार्ताको अवसर नपाएका नेताले 'साइड लाइन' वार्तामा क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रि चासोका विविध विषयमा विचारविमर्श गरेका थिए।

शिखर सम्मेलन समापन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङले खुला व्यापार र लगानीका निमित्त आह्वान गर्नुभएको थियो। उहाँले बहुपक्षीयतालाई वास्तविक रूपमा कायम राख्नुपर्ने, बहुपक्षीय व्यापार प्रणालीको रक्षा गर्नुपर्ने, विधिमा आधारित बहुपक्षीय व्यापार प्रणालीको संरक्षण गर्न तथा विश्वव्यापी औद्योगिक एवम् आपूर्ति शृं लालाई सुरक्षित एवम् स्थिर राख्न साभा प्रयास हुनुपर्नेमा विशेष जोड दिनुभएको थियो।

एजेन्सी

कतार। फिफाका अध्यक्ष जियानी इन्फान्टिनोले पश्चिमा राष्ट्रहरूले कतारको मानव अधिकारको अवस्थाबारे रिपोर्टिङ गर्दा 'पाखण्ड' देखाएको आरोप लगाएका छन्। विश्वकपको पूर्वसञ्चालनामा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा करिब एक घण्टा बोलेका इन्फान्टिनोले कतार र प्रतियोगिताको पक्षमा तर्क प्रस्तुत गरेका थिए।

पश्चिमा राष्ट्रहरूले आफ्रवासी कामदारको निधन र समालोचना गरिने व्यवहारका लागि कतारको आलोचना गरिरहेका छन्। इन्फान्टिनोले भने कतारको आलोचना गर्नुभन्दा पहिले युरोपियन राष्ट्रहरूले इतिहासमा गरेका आफ्नो गल्तीहरूका लागि माफी माग्नुपर्ने जिकिर गरे।

कतारले विश्वकपको आयोजना गर्ने अनुमति पाएपछि कतारमा भारत, पाकिस्तान, नेपाल, बंगलादेश र श्रीलंकाका ६ हजार ५

सय बढी कामदारको मृत्यु भएको रिपोर्ट द २०२० सम्म स्टेडियमको निर्माण क्षेत्रमा मात्र गार्जियनले प्रकाशित गरेको थियो।
तर कतार सरकारले भने यी सबै सत् या विश्वकपसँग सम्बन्धित परियोजनासँग नजोडिएको दावी गरेको छ। सन् २०१४ देखि २०२० सम्म स्टेडियमको निर्माण क्षेत्रमा मात्र ३७ जना श्रमिकको मृत्यु भएको कतारको सरकारको भनाई छ। अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक संगठनले भने यस तथ्याङ्कलाई अस्वीकार गरेको छ।

दक्षिण सुडानको हिंसाप्रति संयुक्त राष्ट्रसङ्घको चासो

सिन्ट्टवा

जुबा। दक्षिण सुडानमा जारी रहेको हिंसाप्रति संयुक्त राष्ट्रसङ्घले चासो व्यक्त गरेको छ। संयुक्त राष्ट्रसङ्घले दक्षिण सुडानको अपर नाइल राज्यमा सुरु भएको पाँचौं हिंसा निकाे चिन्ताजनक रहेको भन्दै त्यसप्रति चासो व्यक्त गरेको हो।
अपर नाइलको फासोदा जिल्लामा यहाँका सिलक सशस्त्र समूह र नुदर विद्रोही समूहका बीचमा केही दिन यतादेखि हिंसा सुरु भएको बताइएको छ। संयुक्त राष्ट्रसङ्घले सो हिंसाका कारण यस क्षेत्रको वरपरका नगरहरूमा पनि असर गरेको तथ्याङ्कका नागरिकहरू घर छोडेर भाग्ने क्रम बढेको बताइएको छ।

बढ्दै गएकोले सो हिंसा रोक्न सबै पक्षका आवश्यक सहयोग र समन्वयको अपेक्षा गरिएको जनाएको छ।
गएको अगष्ट महिनामा यहाँका स्थानीय केही हिंसात्मक समूहहरूका कारण ठूलो सत् याका मानिसहरू पनि विस्थापित हुन पुगेका भन्दै यसबाट यहाँका नागरिकमा त्रास बढेको बताइएको छ।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घले सो हिंसामा परेर यहाँका सयौं मानिस मारिएका छन् भने हजारौं जना विस्थापित भएका छन्। विस्थापित व्यक्तिहरूको बसोबासको अवस्था नरहेको र उनीहरू देशभित्रै शरणार्थी बनिरहेकाले हिंसा रोक्ने तर्फ पहल हुनुपर्ने बताएको छ।

दक्षिण सुडानी सुरक्षा निकायहरूले यहाँको हिंसा रोक्ने प्रयत्न गरेका भए पनि धेरै युवाहरूको संलग्नता विद्रोही समूहहरूमा रहेका र उनीहरूले निकै क्रुर हिंसामा संलग्न हुदै गएकोले समस्या उत्पन्न भएको संयुक्त राष्ट्रसङ्घले जनाएको छ।
दक्षिणी सुडानमा रहेको संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मिसनले यहाँको हिंसाको अन्त्यका लागि सबैसँग आग्रह गरेको हो। ती विद्रोही समूहहरूलाई हिंसात्मक आक्रमणको काम तत्कालै रोक्ने शान्तिपूर्ण वार्ताका माध्यमबाट सबै समस्याको समाधान गर्न आग्रह गरेको हो।

अमेरिकाको रात्रि क्लबमा गोली चल्दा ५ जनाको मृत्यु, १८ घाइते

सिन्ट्टवा

लस एन्जलस। संयुक्त राज्य अमेरिकाको कोलोराडो राज्यस्थित रात्रि क्लबमा आइतबार भएको गोलीकाण्डमा कम्तीमा पाँच जनाको मृत्यु हुनाका साथै अन्य १८ जना घाइते भएको स्थानीय प्रहरीले जनाएको छ। घटना राति ११:५७ बजे भएको थियो।
उक्त क्लबस्थित शहर राज्यकै दोस्रो-सबैभन्दा बढी जनसत् या भएको शहर हो।
उक्त क्लब समालिनी नाइट क्लब भएको जनाइएको छ। घटनाको विस्तृत विवरण सार्वजनिक हुन बाँकी छ।

एपी

शर्म एल-शेख। गत कात्तिक २० गतेदेखि यहाँ सुरु भएको जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सम्मेलन हरितगृह ग्यास उत्सर्जन घटाउन असफल भएपनि उत्सर्जनका कारण प्रभावित निर्धन राष्ट्रलाई क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउने कोष स्थापना गर्न सफल भएको छ।
नवस्थापित कोषलाई गरिब राष्ट्रहरूले आफ्नो जितका रूपमा लिएका छन्। कोषबाट बाढी, खडेरी, आँधीलगायत जलवायुजन्य क्षतिको शिकार बनेका देशलाई सहायतास्वरूप रकम भुक्तानी हुनेछ। साना टापु राष्ट्र समुद्री सतह बढेका कारण जलवायु परिवर्तनको चरम चपेटामा परेका छन्। कोष स्थापनापछि टुभालुका अर्थमन्त्री सेभ पेनउले तीन दशक लामो सङ्घर्षपछि विश्वका करोडौं मानिसलाई न्याय मिलेको

तथा क्षति सम्बोधनमा मद्दत पुगेको बताएका छन भने पाकिस्तानका वातावरणमन्त्री शेरी रहमानले कोष दान दिने परोपकारी निकाय नभएको टिप्पणी गरेका छन्।
त्यसअघि सम्मेलनमा उपस्थित सबै देशका प्रतिनिधिले कोष स्थापनासम्बन्धी प्रस्ताव पारित भएपछि त्यसको स्वागत गरेका थिए। कोष स्थापनाका निमित्त दिनभर प्रतिनिधिहरूबीच माथापच्ची भएको थियो। कोष स्थापनासँगै संयुक्त राज्य अमेरिका, चीन, भारत, युरोपेली सङ्घमा आवद्ध औद्योगिक राष्ट्र र समूहले क्षतिपूर्ति रकम कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ। आजै कोष -२७ समापनको घोषणा हुनेछ। कोष-२७ अध्यक्ष इजिप्टका राष्ट्रपतिले अर्को सम्मेलन आयोजना गर्ने मुलुक संयुक्त अरब इमिरेट्सलाई अध्यक्षता हस्तान्तरण गर्नुहुनेछ।

विमान दुर्घटना हुँदा चार जनाको मृत्यु

सिन्ट्टवा

सान फ्रान्सिस्को। संयुक्त राज्य अमेरिकाको वाशिंगटन राज्यको स्नोहोमिश काउन्टीको हार्वे फिल्ड एयरपोर्टको पूर्वमा जमिनमा एक सानो विमान दुर्घटना भएको छ। दुर्घटनामा परी चार जनाको मृत्यु

भएको अनुसन्धानकर्ताहरूले घोषणा गरेका छन्।
सेन्ना २०८ बी विमान रेन्टनबाट उडेको करिब एक घण्टापछि दुर्घटना भएको हो। शनिबार बिहान स्नोहोमिश काउन्टी शेरिफको कार्यालयले विमानमा सवार सबै चार जनाको मृत्यु भएको पुष्टि गरेको थियो।
स्नोहोमिश काउन्टी मेडिकल परीक्षकले पीडितहरूको पहिचान गरिरहेको छ। दुर्घटनाको राष्ट्रिय यातायात सुरक्षा बोर्ड र सङ्घीय उड्डयन प्रशासनद्वारा अनुसन्धान भइरहेको छ।

आरोपमा पूर्व राष्ट्रपतिमाथिको २२ महिनाको ट्वीटर खाता निलाञ्चन गरिएको थियो। ट्वीटरका सीईओ मस्कले माइक्रोब्लिगड वेबसाइटका प्रयोगकर्ताहरूलाई हिंसा भद्र काएको आरोपमा आजीवन प्रतिबन्ध लगाइएका ट्रम्पको खाता पुनर्स्थापना गर्न कि नगर्ने भन्नेमा मतदान गर्न आग्रह गरेका थिए।
सर्वेक्षणका अनुसार सो घोषणाको १ घण्टामै १ करोड ५० लाखभन्दा बढी ट्वीटर प्रयोगकर्ताले ट्रम्पको पक्षमा मतदान गरेका थिए।

वासिङ्टनमा विमान दुर्घटना, ४ जनाको मृत्यु

सिन्ट्टवा

सान फ्रान्सिस्को। अमेरिकी राज्य वासिङ्टनको स्नोहोमिश काउन्टीस्थित हार्वे फिल्ड एयरपोर्टको नजिक दुर्घटना हुँदा शुक्रबार चार जनाको मृत्यु भएको छ। सेन्ना २०८ बी विमान रेन्टनबाट उडेको करिब एक घण्टापछि दुर्घटना भएको हो।
शनिबार बिहान स्नोहोमिश काउन्टी शेरिफको कार्यालयले विमानमा सवार सबै चार जनाको मृत्यु

भएको पुष्टि गरेको छ। स्नोहोमिश काउन्टी मेडिकल परीक्षकले पीडितहरूको पहिचान गरिरहेको छ। साथै यस दुर्घटनाको राष्ट्रिय यातायात सुरक्षा बोर्ड र संघीय उड्डयन प्रशासन द्वारा अनुसन्धान जारी छ।
फेडरल एभिएसन एडमिनिस्ट्रेसन वेबसाइटका अनुसार आइडेन्टिफायर टेल नम्बर एन २०६९ बी भएको दुर्घटनाग्रस्त विमान अलास्काको कपर माउन्टेन एभिएसनको स्वामित्वमा रहेको बताइएको छ।

इरानमा बालबालिकाको मृत्युप्रति युनिसेफको चिन्ता

एएनआई

न्युयोर्क। इरानमा जारी विरोध प्रदर्शनका क्रममा बालबालिकाको मृत्यु भएको विषयलाई लिएर संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बालकोष (युनिसेफ) ले गम्भीर चिन्ता व्यक्त गरेको छ।
इरानमा जारी विरोधक्रममा ५० जना बालबालिकाले ज्यान गुमाएका युनिसेफद्वारा जारी विज्ञप्तिमा जनाइएको छ।
इरानमा दुई महिनाभन्दा बढी समयदेखि जारी अशान्तिप्रति युनिसेफ, एम्नेस्टी इन्टरनेशनल र अन्य मानवअधिकारवादी सङ्घसंस्थाहरुबालबालिकाविरुद्धको अपराध र मानवअधिकार उल्लङ्घनमा कारबाही गर्न माग गरेका छन्।
इरानमा बालबालिकाको

हत्या भएको, विभिन्न घटनामा उनीहरू घाइते भएका तथा कुनै गम्भीर कसुरमा दोषी नहुँदा पनि हिरासतमा लिइएकामा युनिसेफ गहिरो चिन्ता व्यक्त गरेको छ। गत बुधवार सात जना बालबालिका मारिएका थिए। मारिनेमा एक जना १० वर्षका बालक रहेका बताइएको छ।
आफ्ना मातापितासँगै कारमा यात्रा गरिरहेको ती बालकको गोली हानी हत्या गरिएको थियो। उनका बुबा गोली लागेर घाइते भएका उनकी आमाले सञ्चार माध्यमलाई बताएकी जनाइएको छ।

यत्रा गरिरहेको ती बालकको गोली हानी हत्या गरिएको थियो। उनका बुबा गोली लागेर घाइते भएका उनकी आमाले सञ्चार माध्यमलाई बताएकी जनाइएको छ।
इरानी मानव अधिकार समूहकाअनुसार प्रदर्शन सुरु भएदेखि कम्तीमा तीन सय ७८ जना मारिएका छन्।

यात्रा गरिरहेको ती बालकको गोली हानी हत्या गरिएको थियो। उनका बुबा गोली लागेर घाइते भएका उनकी आमाले सञ्चार माध्यमलाई बताएकी जनाइएको छ।
इरानी मानव अधिकार समूहकाअनुसार प्रदर्शन सुरु भएदेखि कम्तीमा तीन सय ७८ जना मारिएका छन्।

मतदानका दिन आइतबार बबरमहलस्थित सडकमा मजदुरी गर्दै बर्दिया ठाकुरद्वार-९ का गोरखबहादुर काकी ।

तस्वीर: रासस

निफ्राले ऋणपत्र निष्कासन गर्ने, धितोपत्र बोर्डबाट पायो अनुमति

टुडे समाचारवाता काठमाण्डु । नेपाल इन्फ्रास्ट्रक्चर बैंक (निफ्रा) ले ऋणपत्र निष्कासन गर्ने भएको छ। कम्पनीले नियामक निकाय नेपाल धितोपत्र बोर्ड (सेबोन) बाट ५ अर्ब रुपैयाँ बराबरको ऋणपत्र निष्कासन गर्नका लागि कात्तिक २४ गते अनुमति पाएको हो। कम्पनीले ५० लाख किता ऋणपत्र निष्कासन गर्न धितोपत्र बोर्डबाट अनुमति पाएको हो। कुल कितामध्ये कम्पनीले २० लाख किता सर्वसाधारणको

लागि र ३० लाख किता ऋणपत्र व्याक्तिगत तबरबाट बिक्री गर्ने छ। कम्पनीले सात वर्ष अवधिको वार्षिक सात प्रतिशत

ब्याजदरको निफ्रा ऊर्जा ऋणपत्र २०८५/८६ निष्कासन गर्ने भएको हो। कम्पनीको बिक्री प्रबन्धकमा एनआइबिएल एस क्यापिटल लिमिटेड रहेको छ। अहिलेको धानबाट आएको

त्रिशुली नदीमा अन्तर्राष्ट्रिय 'हिमालयन ह्वाइटवाटर च्यालेन्ज' हुने

टुडे समाचारवाता काठमाण्डु । नेपाल एशोसिएशन अफ च्याप्टेड एजोसिज (नारा)को आयोजनामा

क्षेत्रबाट मुलुकको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने' नार सहित यही मंसिर ११ गतेदेखि १३ (नोभेम्बर २७, २८ र २९) गतेसम्म त्रिशुली नदीमा

त्रिशुली नदीमा २० औं अन्तर्राष्ट्रिय जल खेलकुद प्रतियोगिता गर्दै हुने भएको छ। जल

हिमालयन ह्वाइटवाटर च्यालेन्ज' प्रतियोगिता हुन लागेको नाराले जनाएको छ। उक्त

प्रतियोगितामा दुई सयभन्दा बढी खेलाडीहरूको सहभागि हुनेछन्। प्रतियोगितामा 'कायक डाउन, रिभर रेश, कायक सेलम, बोस्टर क्रस र फ्री स्टाइल काइकिङ' गरिने नाराका अध्यक्ष शिव अधिकारीले जानकारी दिए।

उनकाअनुसार जल यात्रा व्यवसायमा संलग्न रिभर गाइड तथा जल खेलाडीको सीप र दक्षता वृद्धिका लागि हरेक वर्ष यो प्रतियोगिता हुँदै आइरहेको छ।

'कोरोना महामारीले सबैभन्दा बढी प्रभावित बनेको मुलुकको पर्यटन क्षेत्रको पुनरुत्थान गर्ने उद्देश्यले हिमालयन ह्वाइटवाटर च्यालेन्ज प्रतियोगिता गर्न लागिएको हो,' उनले भने, 'नेपालको पर्यटन उद्योगको प्रमुख स्रोतमध्ये साहसिक जल पर्यटन पनि एक हो। यसको विकास र विस्तारका लागि हामीले सन् २००२ देखि नेपालमा उक्त प्रतियोगिता आयोजना गर्दै आएका छौं। साहसिक खेल पर्यटनको लागि नेपाल विश्वको सबभन्दा उत्तम गन्तव्यस्थल हो।

अध्यक्ष अधिकारीकाअनुसार च्याप्टेड एवम् कार्यक्रमको लागि विश्वका प्रमुख १० नदीमध्ये नेपालका तीनवटा नदी सुनकोशी पहिलो स्थानमा, धानलाई बजारबाट किनेर कर्णाली पाँचौं र भोटेकोशी सातौं स्थानमा पर्छ।

चामलको गुलियोपन छैन।' प्राङ्ग गारिक मल प्रयोग खेतीपातीमा गर्ने प्रचलन नै हराएको उहाँ बताउनुहुन्छ। विगतमा प्राङ्ग गारिक मल र गाईवस्तुको मल हाल्दा उत्पादन राम्रो हुनुका साथै स्वादिलो हुने गरेको उहाँको भनाइ छ।

ओम्ना भन्नुहुन्छ, "ढिँकी, जाँतीमा कुटनीपिसानी गर्ने भएकाले पनि स्वादिलो हुन्थ्यो। अहिले विद्युतीय मेसिनमा कुटनीपिसानी हुँदा स्वाद फरक परेको हो।" अहिले खेतीपाती गर्न खर्चिको भएको उहाँ बताउनुहुन्छ। लगानीअनुसारको प्रतिफल हुन खर्चैछ जम्मा बाँधेर बजारबाट चामलको बोरा ओसार्ने क्रम बढ्दै गएको उहाँको भनाइ छ। उहाँ भन्नुहुन्छ, "भकरीको धान निकाल्नु भन्दा बजारको बोरा बढ्दा उत्पादन लागत बढी हुने हुँदा पनि युवा पुस्ताले चासो दिन छाडेको उहाँको भनाइ छ।

कृषि ज्ञान केन्द्र तनहुँका प्रमुख एवं वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत कुलप्रसाद तिवारीले धान उत्पादन बर्सेन घट्दो क्रममा रहेको बताउनुभयो। "धान उत्पादन लागत बर्सेन वृद्धि हुन्छ तर धानको मूल्य वृद्धि नहुँदा धान खेतीमा युवाको चासो छैन," उहाँले भन्नुभयो।

जिल्लामा जमिन बाँध्ने क्रम बढ्दै गएको तिवारीले बताउनुभयो। "जबसम्म स्थानीय, प्रदेश र सङ्घ

टेलिकमले ल्यायो विश्वकप फुटबल प्याकेज

टुडे समाचारवाता

काठमाण्डु । नेपाल टेलिकमले एनटिटीभी ग्राहकका लागि विश्वकप फुटबल प्याकेज ल्याएको छ।

मंसिर ४ गते देखि हुने विश्वकप हेर्न आफ्ना ग्राहकका लागि प्याकेज उपलब्ध गराउन लागेको टेलिकमका प्रवक्ता शोभन अधिकारीले जानकारी दिए।

अहिले विश्वकप हेर्न निर्धारित करसाहितको शुल्क ५६५ रुपैयाँ छ। एनटिटीभीका ग्राहकले कम्पनीको ग्राहक सेवा केन्द्रमा नाएर घरबाटै उक्त प्याकेज खरिद गर्न सक्ने टेलिकमले जनाएको छ। प्याकेज खरिद गर्न हिमालयन एचडी टेलिभिजन च्यानलमा गएर 'बाई प्याकेज'मा क्लिक गर्नुपर्ने हुन्छ। त्यसमा आफ्नो

मोबाइल नम्बर हाल्नुपर्ने हुन्छ। नम्बर हालेपछि टेलिकमले पठाएको ओटिपीको प्रयोग गरी प्याकेज गरिद गर्न सकिनेछ।

सेवा खरिद गर्दा ग्राहकको मोबाइल ब्यालेन्सबाट रकम काटिनेछ। उक्त प्याकेज खरिद गर्न प्रयोग भएको नम्बरमा

कम्पनीको तर्फबाट २८ दिनसम्म प्रयोग गर्न सकिने १२ जिबी डाटा समेत निशुल्क उपलब्ध गराइने प्रवक्ता अधिकारीले बताए। ग्राहकले उक्त प्याकेज लिन ५६५ रुपैयाँ नजिकैको ग्राहक सेवा केन्द्रमा गएर पनि बुझाउन सकिने जनाएको छ।

याक तथा चोरीको उत्पादनलाई बजारीकरण गर्न स्विस सरकारले सहयोग गर्ने

टुडे समाचारवाता काठमाण्डु । सोलुखुम्बु जिल्ला स्तरीय याक तथा चोरीको उत्पादनलाई प्याकेजिङ र बजारीकरणको लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्विस सरकारको सहयोगमा (सहज च्यालेन्ज फन्ड राउण्ड २) सँगको सहकार्य हुने भएको छ।

स्विस सरकारको सहयोगमा प्रदेश नं १ अन्तर्गत सञ्चालित नेपाल कृषिबजार विकास कार्यक्रम (एनएएमडिपी) ले सहज च्यालेन्ज फन्ड राउण्ड २ कार्यक्रम मार्फत सोलुखुम्बु जिल्ला स्तरीय याक तथा चोरी उपज संकलन, प्याकेजिङ र बजारीकरणको लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न याक तथा चोरी व्यवसायी संघ नेपाल सोलुखुम्बुको प्रस्ताव अन्तर्गत छनोटमा परेको छ।

प्रदेश नं १ अन्तर्गत दुधजन्य वस्तुको प्याकेजिङ र बजारीकरणमा नवीनतम खोजी गर्ने क्रममा प्रदेश भित्र दुधजन्य उत्पादनमा संलग्न संस्था र फर्महरू

मार्फत नवीन सोच सहित प्रस्ताव आब्हान गरिएको थियो।

प्राप्त १५० प्रस्तावबाट उत्कृष्ट नवीनतम सोच सहितको १० प्रस्ताव भित्र संघको प्रस्ताव छनोटमा परेको हो। विश्वको उच्च

पर्वतीय क्षेत्रमा औषधिजन्य वनस्पति सेवन गरी उत्पादन भइरहेको याक र चोरीको नौनी र छुर्गीको संकलन, प्याकेजिङ र बजारीकरणको लागि सहज च्यालेन्जमार्फत संघले विविध प्रस्ताव छनोटमा परेको हो। हिमाली

क्षेत्रको पुर्ख्यौली तथा बहुउपयोगी याक र चोरीपालन पेशा पुस्तान्तरणसँगै संकटमा रहेको सन्दर्भमा कृषकको उत्पादनलाई उपयुक्त मूल्य सहित जिल्लाको एक कोशेलीको रूपमा ब्राण्डिङ गर्ने संघले जनाएको छ। यस कार्यक्रममा मार्फत जिल्ला भरिका सम्पूर्ण याक तथा चोरी कृषकको मागमा आधारित रहेर नौनी घिउ प्रशोधनको लागि हाते मेसिन वितरण, दुधजन्य वस्तुको उत्पादनमा सरसफाई सम्बन्धी तालिम सञ्चालन, इतिहासमा पहिलो पटक याक र चोरीबाट उत्पादन हुने नौनी, छुर्गी र सुर्माको औषधि गुण (मेडिसिन थ्यालु) पत्ता लगाई दस्तावेज तयार गर्न अनुसन्धान गरिने भएको छ। साथै जिल्ला भित्रको सम्पूर्ण कृषकले उत्पादन गरेको घिउ र छुर्गी याक तथा चोरी व्यवसायी संघले संकलन गरी ब्राण्डिङ सहित जिल्लाको विभिन्न स्थानहरूमा कोशेली घर सञ्चालनमा ल्याउने योजना रहेको बताइएको छ।

प्रदेश सरकार
मधेश प्रदेश

भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला
राजविराज, सप्तरी (नेपाल)

सेवा करारमा कर्मचारी पदपूर्ति सम्बन्धी पुनः ७ दिने सूचना

दोश्रो पटक प्रकाशित मिति : २०७९/०८/०९

यस कार्यालयको मल विश्लेषण करार सेवामा पदपूर्ति सम्बन्धी १५ (पन्द्र) दिने सूचना, जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा मिति २०७९/०७/०२ गते पृष्ठ ७ मा दरखास्त आव्हान सम्बन्धी सूचना गरिएकोमा १ वटा मात्र दरखास्त पर्न आएको तथा निर्वाचन अचारसहिता उक्त अवधीमा लागु भएको कारणले पदपूर्ति कार्य स्थगित गरिएको साथै पुनः ७ (सात) दिने दरखास्त आव्हानको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। विस्तृत जानकारीको लागि कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहोला।

नि. कार्यालय प्रमुख

आइतबार सम्पन्न प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको निर्वाचनको क्रममा जम्काभेट हुँदा धनुषा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ४ का प्रतिनिधिसभाका उम्मेदवारद्वय महेन्द्र यादव र रघुवीर महासेठ साथै प्रदेशसभा सदस्यका उम्मेदवार शेष नारायण यादव ।

महोत्तरीका २६ जना कैदी एकै मतदान केन्द्रमा बसेर बन्दीले गरे मतदान महासेठले दिन बिताए

दुडे समाचारदाता

जलेश्वर । प्रतिनिधिसभा सदस्यका लागि आइतबार भएको निर्वाचनमा जलेश्वर कारागारका २६ जना कैदीबन्दीले मतदान गरेका छन् ।

कारागार कार्यालय जलेश्वर महोत्तरी परिसरमै स्थापना गरिएको अस्थायी मतदान केन्द्रमा कैदीबन्दीले मतदान गरेको सहायक मतदान अधिकृत सञ्जय साहले जानकारी दिए ।

कैदीबन्दीले प्रतिनिधिसभा सदस्यका लागि समानुपातिकतर्फ मतदान गरेको सहायक मतदान अधिकृत साहले बताए । जलेश्वर कारागारीभित्र कारागारमा रहेका २६ जनाले प्रतिनिधिसभा सदस्य पदका लागि

समानुपातिक तर्फको मतपत्रमा गोप्य मतदान गरेका छन् । सहायक मतदान अधिकृत साहले भने, 'जलेश्वर कारागारमा स्थापना गरिएको अस्थायी मतदान केन्द्रमा शान्तिपूर्ण रूपमा मतदान प्रक्रिया सम्पन्न भएको छ ।' कैदी जीवनयापन गरिरहेका

कैदीबन्दीले पनि आफूले आफ्नो मताधिकार प्रयोग गर्न पाएकोमा खुसी भएका छन् । जलेश्वर कारागारमा सुरक्षार्थ खटिएका नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीको जवानले पनि समानुपातिकतर्फ मतदान गरेको अधिकृत साहले बताए ।

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । नेकपा एमालेका सचिव एवं धनुषा निर्वाचन क्षेत्र ४ का उम्मेदवार रघुवीर महासेठले एकै मतदान केन्द्रमा बसेर दिन बिताएका छन् । आइतबार उनी पाँच दलीय गठबन्धनका साभभा उम्मेदवार तथा नेपाली कांग्रेसका सह-महामन्त्री महेन्द्र यादवको गाउँमा करिब पाँच घण्टा बसेका थिए ।

लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका - ३ बनिगमास्थित दीप दलित प्राथमिक विद्यालय मतदान केन्द्रमा महासेठ दिनभरि नै

बसेको स्थानीय बताए । यादवले मतदान केन्द्रमा धौधली गर्नसक्ने भयका कारण उनी दिनभरि बसेको बताइएको छ । यी गाउँमा पाँच दलीय गठबन्धनको समर्थक बढी रहेको र सो कारण मतदान शान्तिपूर्ण नहुने भयले उनी दिनभरि बसेका थिए ।

मतदान केन्द्रमा दुबै उम्मेदवार धेरै समय बसेको तस्वीर सामाजिक सञ्जालमा धेरै जनाले राखेका छन् । सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताहरूले विभिन्न टिकाटिप्पणी पनि गरिरहेका छन् । कतिपयले सकारात्मक रूपमा पनि लिएका छन् ।

चार जना फर्जी मतदाता पक्राउ

दुडे समाचारदाता

बर्दिबास । महोत्तरीको गौशालास्थित एक मतदान केन्द्रबाट चार जना फर्जी मतदाता पक्राउ परेका छन् । निगोल मतदान केन्द्रमा अन्य मतदाताको नाममा मतदान गर्न आएका सात जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको जनाइएको छ ।

परिचयपत्र विना आएका ती व्यक्तिलाई सोधपुछ गर्दा अन्य व्यक्तिको नाममा मतदान गर्न आएको भन्नेपछि नियन्त्रणमा लिइएको प्रहरी निरीक्षक रज्जब मिश्रले जानकारी दिए ।

उनीहरूलाई इलाका प्रहरी कार्यालय गौशालामा राखेर अनुसन्धान गरिरहेको प्रहरीले जनाएको छ । पक्राउ परेका जनाको नाम भने प्रहरीले खुलाएका छैनन् । पक्राउ पर्नेहरू सबै गौशालाका स्थानीय युवा छन् ।

दुडे समाचारदाता

राजविद्या । प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाका लागि आइतबार भएको निर्वाचनमा छिटपुट घटना बाहेक शान्तिपूर्ण मतदान सम्पन्न भएको छ ।

जिल्ला निर्वाचन कार्यालयका अनुसार ६१ प्रतिशत भन्दा बढी मत खसेको छ । जिल्लामा तोकिएको ५ सय ३६ मतदान केन्द्रमा विहान ७ बजेदेखि अपरान्ह ५ बजे सम्म मतदान भएको थियो ।

कुल ४ लाख १८ हजार ३ सय ७४ मतदाता रहेको जिल्लामा करिब २ लाख ५५ हजार २ सय ८ मतदान भएको निर्वाचन कार्यालयको प्रारम्भिक अनुमान छ ।

यद्यपि रुजु गर्ने काम भइरहेकाले यकिन संख्या सोमबार मात्र भन्न सकिने जिल्ला निर्वाचन अधिकारी रमेश कुमार जोशीले

नेकां केन्द्रीय सदस्य यादव अर्न्तघातमा

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । नेपालका पहिलो राष्ट्रपति डा. रामवरण यादवका छोरा तथा नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य चन्द्रमोहन यादवले पाँच दलीय गठबन्धन संग अर्न्तघात गरेको आरोप लगाइएको छ ।

पाँच दलीय गठबन्धनका तर्फबाट प्रतिनिधिसभाका उम्मेदवार कांग्रेसका सह-महामन्त्री महेन्द्र यादव तथा प्रदेश सभा सदस्यका उम्मेदवार शेषनारायण यादवलाई सहयोग गर्नुको साटो आफ्नो प्रभावमा रहेका मत एमाले-जसपा गठबन्धनका उम्मेदवार रघुवीर महासेठ र ज्ञानेन्द्र यादवलाई मत क्रास गराएको आरोप लगाइएको छ । चन्द्र मोहनले प्रतिनिधिसभामा उम्मेदवारी दिने तयारी रहेको तर, पार्टीले टिकट नदिएपछि उनले बागी भएर उम्मेदवारी दिने तयारी समेत थालेका थिए ।

पार्टीबाट असन्तुष्ट भएका चन्द्रले आफ्नै उम्मेदवारको मत क्रास गराउँदा उनीमाथि कारवाहीको समेत कुरा कांग्रेसका नेताहरूले गर्न थालेका छन् । चन्द्रमोहन गत प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा समेत उम्मेदवार बन्ने चर्चा चलेपनि अन्तमा उनलाई प्रदेशको उम्मेदवार बनाइएको थियो । तर, यस पटक भने उनले प्रतिनिधिसभाको टिकट माग्दा प्रदेश सभा पनि नपाएपछि आफ्नो प्रभावमा रहेको लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका-४ आफ्नो गाउँ सपरही, जनकपुरधाम उप-

यादवलाई दिन मतदाताहरूलाई सुझाएका थिए । आइतबार सम्पन्न प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभाको निर्वाचनमा धनुषा निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ४ बाट प्रतिनिधिसभामा पाँच दलीय गठबन्धनका उम्मेदवार महेन्द्र यादव र प्रदेशका उम्मेदवार शेषनारायण यादव जिल्लै प्रवल सम्भावना रहेपनि चन्द्र मोहनको क्रियाकलापले कांग्रेसी बदनाम हुन सक्ने स्थानीयहरूको भनाई थियो ।

पूर्व राष्ट्रपतिले गरेन मतदान
नेपालका प्रथम राष्ट्रपति डा. रामवरण यादवले आइतवार सम्पन्न प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभाको निर्वाचनमा मतदान गरेका छैनन् । गत वैशाखमा सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनमा उनले आफ्नो पैत्रिक गाउँ लक्ष्मीनियाँ-४ सपरहीमा मतदान गरेका थिए तर, आइतबार सम्पन्न निर्वाचनमा उनले मतदान गरेनन् ।

स्रोतका अनुसार पूर्व राष्ट्रपति यादवका पुत्र चन्द्रमोहन यादवले प्रतिनिधिसभा सदस्यको टिकटकालागि दावी गरे तर प्रदेशसभामा समेत टिकट नपाएपछि उनी पार्टीबाट अत्यन्त

असन्तुष्ट छन् । पूर्व राष्ट्रपति यादव पार्टीका महामन्त्री हुँदा उनलाई पार्टीले राष्ट्रपतिका उम्मेदवार बनाएर बिजयी बनाएका थिए । तर, अहिले उनले आफ्नो छोराको टिकट नपाउँदा मतदान समेत नगरेपछि उनको आलोचना समेत गरिएको थियो ।

पूर्व राष्ट्रपति डा. यादवका छोरा चन्द्र मोहन र भतिज किरण यादव सक्रिय राजनीतिमा छन् । चन्द्रमोहन धनुषाको निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ४ मा छन् भने भतिज महोत्तरी निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ बाट सक्रिय राजनीतिमा छन् । तर, गठबन्धन र नेताहरूको सिट बाँडफाँटमा नत

चन्द्रमोहन नत किरणले टिकट पाएका छन् । महोत्तरी २ बाट पाँच दलीय गठबन्धनका एक घटक लोसपाले टिकट पाएपछि त्यहाँ शत सिंहलाई उम्मेदवार बनाइए पछि किरण पनि असन्तुष्ट छन् । पूर्व राष्ट्रपति यादवले छोरा र भतिजलाई पार्टीले टिकट नदिएपछि पार्टी पंती प्रति असन्तुष्ट हुँदै मतदान समेत

वाहिरस्कार गरेका छन् ।

धनुषामा गणना रातिदेखि नै सुरु

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । धनुषामा मतगणना आइतबार रातिदेखि नै सुरु गर्ने निर्वाचन आयोगले जनाएका छन् । आइतबार सम्पन्न निर्वाचनको मतपेटिका गणना स्थलमा पुगेपछि रातिदेखि नै गणना सुरु हुने भएको छ ।

चौरे निर्वाचन क्षेत्रबाट आइतबार रातिदेखि नै मतदान हुने प्रमुख

निर्वाचन अधिकृत ब्रजेश प्याकुलले जानकारी दिए । उनका अनुसार धनुषा निर्वाचन क्षेत्र ३ को गणना जनकपुरधामस्थित महेन्द्र नारायण निधि भवनमा, निर्वाचन क्षेत्र ४ को महेन्द्रनगरमा, निर्वाचन क्षेत्र २ को औरहीमा र निर्वाचन क्षेत्र १ को गणना धनुषाधाम १ बाट गणना हुने छन् ।

'धनुषामा सबै निर्वाचन क्षेत्रको मत गणना आइतबार रातिदेखि नै

सुरु हुन्छ,' उनले भने, 'मतपेटिका गणना स्थलमा पुगेपछि गणना सुरु गर्ने हामीले तयारी गरेका छौं ।' मतगणना स्थलमा सुरक्षा व्यवस्था कडा बनाइएको छ । बासको र फलामको घेरा हालिएको छ । घिसि क्यमरा पनि जडान गरिएको छ । समर्थकहरूलाई सुनको लागि हर्न माइक र साउण्ड बक्सको व्यवस्था गरिएको छ ।

रौतहटमा ६५ प्रतिशत भन्दा बढी मतदान

राकेश यादव

रौतहट । प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा सदस्यको निर्वाचनमा सहभागी भएका २०७ जना उम्मेदवारको भविष्य मतपेटिकामा बन्द भएको छ ।

जिल्लामा रहेको ५२३ मतदान स्थल मध्ये २ मतदान स्थलमा सामान्य विवाद भए पनि मतदाताहरूले निर्धक्क रूपमा आफ्नो मत प्रयोग गर्न पाएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी कृष्ण बहादुर शाहीले जानकारी दिएका छन् ।

गुजरा नगरपालिका ४ प्रावि कनकपुरमा प्रहरीले १ राउण्ड तथा गरुडा नगरपालिकाको वडा नम्बर ६ अमरपट्टीमा भएको विवादलाई नियन्त्रणमा लिन २ राउण्ड हवाई फायर गरेको प्रहरी उपरीक्षक वीर बहादुर बुढामगरले जानकारी दिएका छन् । जिल्लामा करीब ६५ प्रतिशत भन्दा बढी

मतदान भएको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय रौतहटका निर्वाचन अधिकारी छोटेलााल दासले बताएका छन् ।

मतपेटिका ल्याउने कार्य जारी रहेको हुँदा यकीन गर्न सकिने अवस्था नरहेको उनले बताए । निर्वाचनमा क्षेत्र नम्बर १ को प्रतिनिधिसभामा १५ जना पुरुष २ जना महिला गरी १७ जना उम्मेदवार छन् ।

प्रदेशसभा 'क' मा २९ जना पुरुष २ जना महिला गरी ३१ जना , प्रदेश सभा ख मा १७ जना पुरुष १ जना महिला गरी १८ जना उम्मेदवार छन् ।

निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ को प्रतिनिधिसभामा १३ जना पुरुष र प्रदेश सभा 'क' मा १२ जना पुरुष १ जना महिला र प्रदेशसभा 'ख' मा १५ जना पुरुष गरी ४१ जना उम्मेदवार छन् । क्षेत्र नम्बर ३ मा प्रतिनिधिसभामा १९

जना पुरुष , प्रदेशसभा 'क' मा १५ जना पुरुष २ जना महिला र प्रदेश सभा ख मा ९ जना पुरुष गरी ४५ जना उम्मेदवार तथा क्षेत्र नम्बर ४ को प्रतिनिधिसभामा १६ जना पुरुष २ जना महिला , प्रदेशसभा 'क' मा १२ जना पुरुष १ जना महिला तथा प्रदेशसभा 'ख' मा २३ जना पुरुष र १ जना महिला गरी ५५ जना उम्मेदवार छन् ।

चौरे निर्वाचन क्षेत्रको मतगणना सम्वन्धित निर्वाचन क्षेत्र मा नै हुने मुख्य निर्वाचन अधिकृत मातृका प्रसाद मरासेनीले जनाएको छ । रौतहट निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ को मतगणना रातिबाट शुरू गरिने तयारी गरिएको छ । मतगणना गौर स्थित जुद्ध उच्च माध्यमिक विद्यालयमा हुने छ । मतगणना स्थलमा सुरक्षा व्यवस्था कडा पारिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी शाहीले जनाएका छन् ।

महतोले सर्लाहीबाट मधेशमा २० राउण्ड हवाई फायर गरे मतदान

दुडे समाचारदाता

मस्जिद । लोकार्कनक समाजवादी पार्टी नेपालका वरिष्ठ नेता राजेन्द्र महतोले मतदान गरेका छन् ।

महतोले आफ्नो गृह जिल्ला सर्लाहीको चन्द्रनगर गाउँपालिका-२ मा स्थित श्री दुर्गा

खोभारी जनता उच्च माध्यमिक विद्यालयमा रहेको मतदान केन्द्रमा मतदान गरेका छन् । सम् २०७४ को निर्वाचनमा धनुषा-३ बाट निर्वाचित भएका महतो यसपालि सर्लाही-२ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्य पदका उम्मेदवार छन् ।

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको निर्वाचनमा मधेश प्रदेशको ६ ठाउँमा सामान्य विवाद भएको छ । रौतहटको तीन, सिरहा, सप्तरी र धनुषाको एक/एक मतदान केन्द्रमा विवाद भएको थियो ।

यी ठाउँमा भएको दुई पक्षीय विवादलाई नियन्त्रणमा लिन सात राउण्ड हवाई फायर गरिएको मधेश प्रदेश प्रहरीका प्रहरी उपरीक्षक सुमन तिमल्सिनाले जानकारी दिए । उनका अनुसार धनुषा र सप्तरीमा विवाद भए पनि हवाई फायरको स्थिति आएनन् । तर रौतहटको दुई र सिरहाको एक मतदान केन्द्रमा विवादलाई नियन्त्रणमा लिन सात राउण्ड हवाई फायर गरिएको थियो । रौतहटको गुजारा नगरपालिका ४

र गरुडा नगरपालिका ६ अमरखानाको स्थित नियन्त्रणमा लिन दुई/दुई राउण्ड हवाई फायर गरिएको थियो । पछि सर्वपक्षीय बैठकबाट सहमति भएर निर्वाचन सम्पन्न भएको छ ।

गुजरामा मतदान केन्द्रको बाहिर पाँच दलीय गठबन्धन र नेकपा एमाले-जसपा गठबन्धनका कार्यकर्ताबीच भडप भएको थियो । विवादकै बेला एक समूह मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न खोजेपछि हवाई फायर गरिएको थियो । यस्तै, अमरखानामा पोलीग एजेन्टहरूबीच विवाद भएको थियो । मत पेटिका सार्ने विषयमा विवाद भएको थियो । गुजारा नगरपालिका वडा नम्बर ६ लक्ष्मीनियाँ टोलमा दुइ पक्ष बीच विवाद हुदा प्रहरीले १३ राउण्ड हवाई फायर गरेको छ । मतदान भई रहेको बेला

बेलुकी ४ बजेको समयमा सामान्य विवाद भएपछि मत पेटिका ल्याई सके पछि पुनः दुइ पक्षबीच भडप भएको प्रहरीले जनाएको छ । स्वतन्त्रबाट उम्मेदवारी दिएका बसस्टिन अंसारी र ओम प्रकाश जैसवालको समर्थकबीच विवाद हुदा १३ राउण्ड हवाई फायर गरिएको थियो । बिर बहादुर बुढा मगरले जानकारी दिएका छन् ।

धनुषाको कमला नगरपालिका ६ धनुषाको कमला नगरपालिका ६ बिलट बोकुँ मा वि माडनको मतदान केन्द्रमा पनि विवाद हुँदा मतदान रोकिएको थियो । 'ख' मतदान केन्द्रमा सुरमा प्रतिनिधिसभाका मतपत्र नदिएर प्रदेशसभाको मतपत्र दिँदा विवाद भएको थियो । त्यतिबेला ७० वटा मत मात्रै खसेको थियो । यहाँ करिब दुई घण्टा मतदान

रोकिएको थियो । मतदानमा ढिलाई हुन थालेपछि सुरक्षाकर्मीको पहलमा सर्वदलीय बैठकबाट सहमति भएपछि पुनः मतदान सुरु भएको थियो ।

यस्तै, सप्तरीमा पनि धनुषा जस्तै समयमा उत्पन्न भएपछि मतदान रोकिएको थियो । राजविराज नगरपालिका ११ स्थित स्वास्थ्यचौकी मतदान केन्द्र 'क' मा पनि प्रतिनिधिसभातर्फको मत पत्रको ठाउँमा प्रदेश सभाको मत पत्र दिइएको पाइएपछि भण्डे डेढ घण्टा मतदान रोकिएको थियो । त्यतिबेला ३९ जनाले मतदान गरिसकेका थिए । पछि मतदान अधिकृतहरूले सर्व पक्षीय बैठकमा अधिकृतले नली स्वीकार गरेपछि मतदान सुरु भएको थियो । त्यसपछि शान्तिपूर्वक नै मतदान सम्पन्न भएको छ ।

धुम्रपान नगरौं, स्वस्थ जीवन बाचाँ

- धुम्रपानलेमुटु, दम, श्वासप्रश्वास, क्यान्सर लगायतका दीर्घकालिन रोग लान सक्छ ।
- आफू, परिवार तथा समाजका अन्य व्यक्तिलाई धुम्रपानको कुलतमा फस्न नदिऔं ।
- कुलतमा रहेकाले धुम्रपान त्याग्ने प्रण गरौं ।
- धुम्रपान गर्नेहरूको संगतबाट टाढा रहौं ।
- धुम्रपानले तपाईं र परिवार सबैलाई असर पुऱ्याउँछ ।
- त्यसैले, धुम्रपान नगरौं, स्वस्थ जीवन बाँचाँ ।

